

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Pedagogická fakulta

Ústav pedagogiky a sociálních studií

**Didaktické aspekty odborného střeleckého výcviku a
didaktická analýza konkrétních modelů střeleckého
výcviku**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Autor:	Ondřej Kondziolka
Studijní program:	D180530 Učitelství praktického vyučování a odborného výcviku
Studijní obor:	Učitelství praktického vyučování a odborného výcviku
Forma studia:	Kombinovaná
Vedoucí práce:	Mgr. Pavel Neumeister, Ph.D.
Termín odevzdání práce:	2022

Bibliografické identifikace

Jméno a příjmení autora	Ondřej Kondziolka
Název práce	Didaktické aspekty odborného střeleckého výcviku a didaktická analýza konkrétních modelů střeleckého výcviku
Typ práce	Bakalářská
Pracoviště	Vojenský útvar Přešlavič
Vedoucí práce	Mgr. Pavel Neumeister, Ph.D.
Rok obhajoby práce	2022
Abstrakt	<p>Tématem bakalářské práce je didaktické aspekty odborného střeleckého výcviku aplikace didaktiky a samotných taxonomií pro střelecký výcvik. Cílem práce bylo prokázat, zda využití didaktiky a samotných taxonomií bude mít přínos pro zkvalitnění výuky a vzdělání ve střeleckém výcviku Armády České republiky.</p> <p>V teoretické části je popsána historie a současnost střelných zbraní, s následným popisem klíčových kompetencí pro úspěšnou střelbu. Samotnou část tvoří klíčové kompetence instruktora a klíčové kompetence pro vstup do Ozbrojených složek. Poslední část se zabývá samotnou didaktikou střeleckého výcviku.</p> <p>Praktická část je zaměřena na revizi střeleckých metod a příruček pro instruktory z didaktického hlediska, která byla použita v praxi, za pomoci vytvořeného tematického celku určeného pro příslušníky Armády České republiky. Finálně byly dosažené výsledky cvičících vyhodnoceny a vzájemně porovnány za použití revize se stávajícími metodami.</p>
Klíčová slova	Střelecký výcvik, didaktika, cvičící, tematický celek, zbraň
Počet stran	
Počet příloh	0
Jazyk	Český

Bibliographical identification

Author's first name and surname	Ondřej Kondziolka
Title of thesis	Didactic aspects of professional shooting training and didactic analysis of specific models of shooting training
Type of thesis	Bachelor
Department	Military unit Přešovice
Supervisor	Mgr. Pavel Neumeister, Ph.D.
The year of presentation	2022
Abstract	<p>The topic of the bachelor's thesis is the didactic aspects of professional shooting training, the application of didactics and the taxonomies themselves for shooting training. The aim of the work was to prove whether the use of didactics and taxonomies themselves will be beneficial for improving the quality of teaching and education in the shooting training of the Army of the Czech Republic.</p> <p>The theoretical part describes the history and present of firearms, followed by a description of key competencies for successful shooting. The part itself consists of key competencies of the instructor and key competencies for joining the Armed Forces. The last part deals with the didactics of shooting training.</p> <p>The practical part is focused on the revision of shooting methods and manuals for instructors from a didactic point of view, which was used in practice, with the help of the created thematic unit designed for members of the Army of the Czech Republic. Finally, the achieved results of the trainees were evaluated and compared using a revision with existing methods.</p>
Keywords	Shooting training, didactics, students, thematic unit, gun
Number of pages	
Number of appendices	0
Language	Czech

„Prohlašuji, že jsem předloženou bakalářskou práci vypracoval samostatně pod vedením Mgr. Pavla Neumeistera, Ph.D., za použití citované literatury.“

V Olomouci dne 5.6.2022

Rád bych poděkoval panu Mgr. Pavlovi Neumeisterovi, Ph.D. za cenné rady a odborné vedení bakalářské práce. Poděkování patří také kolektivu ve vojenském útvaru v Přáslavicích, díky kterým mi bylo umožněno provést svou studii. Na závěr chci zmínit manželku, rodinu a nejbližší přátele, kterým děkuji za obrovskou podporu.

OBSAH

ÚVOD.....	10
CÍLE PRÁCE.....	11
TEORETICKÁ ČÁST.....	12
1 HISTORIE STŘELNÝCH ZBRANÍ.....	12
2 SOUČASNOST STŘELNÉ ZBRANĚ.....	14
2.1 Střelecké kompetence.....	15
2.1.1 Úchop a držení zbraně.....	15
2.1.2 Základní střelecký postoj.....	15
2.1.3 Míření na cíl.....	16
2.1.4 Spouštění.....	16
3 ORGANIZACE STŘELECKÉHO VÝCVIKU A JEHO DIDAKTICKÁ ANALÝZA.....	18
3.1 Kompetence instruktora AČR.....	19
3.2 Vstupní kompetence a psychologie osobnosti cvičících.....	20
4 DIDAKTIKA STŘELECKÉHO VÝCVIKU.....	23
PRAKTICKÁ ČÁST.....	25
1 NÁVRH REVIZE A JEJÍ OVĚŘENÍ V PRAXI.....	25
2 NAUKA O POUŽITÝCH RUČNÍCH STŘELNÝCH ZBRANÍCH.....	26
2.1 Pistole CZ 75 SP – 01 Phantom.....	26
2.1.1 Takticko - technická data.....	27
2.1.2 Hlavní části pistole.....	28
2.1.3 Bezpečnostní kontrola zbraně (bezpečnostní stereotyp).....	28
2.1.4 Stavby zbraně.....	29
2.1.5 Polohy ke střelbě.....	31
2.1.6 Zásady pro úspěšnou střelbu a klíčové kompetence.....	33
2.2 Útočná puška CZ 805 Bren A1.....	34
2.2.1 Takticko – technická data.....	35

2.2.2 Hlavní části útočné pušky.....	36
2.2.3 Polohy ke střelbě.....	38
3 REVIZE TEMATICKÉHO CELKU V PRAXI.....	41
3.1 Příprava vyučovací jednotky č.1.....	43
3.2 Příprava vyučovací jednotky č.2.....	44
3.3 Příprava vyučovací jednotky č.3.....	45
3.4 Příprava vyučovací jednotky č.4.....	46
3.5 Příprava vyučovací jednotky č.5.....	47
3.6 Příprava vyučovací jednotky č.6.....	48
3.7 Příprava vyučovací jednotky č.7.....	49
4 VÝSLEDKY.....	51
5 DISKUZE.....	60
6 ZÁVĚR.....	61
LITERATURA.....	62

SEZNAM OBRÁZKŮ

Hlavní části Pistole CZ 75 SP - 01 Phantom.....	28
Hlavní části útočné pušky BREN CZ 805 A1.....	36
Nástřelný terč.....	37
Poloha – ve stoje.....	39
Poloha – vysoký klek.....	39
Poloha – nízký klek.....	40
Poloha – v leže (statická střelba) boční pohled.....	40
Poloha – v leže (statická střelba) pohled zezadu.....	41
Terč č.4 s kruhy.....	51
Grafické vyhodnocení úrovně znalosti pokročilých cvičících v oblasti teorie BOZP.....	53
Grafické vyhodnocení úrovně znalosti začínajících cvičících v oblasti teorie BOZP.....	53
Grafické vyhodnocení znalosti pokročilých cvičících v oblasti teorie nauky o pistoli CZ 75 SP – 01 Phantom.....	54
Grafické vyhodnocení znalosti začínajících cvičících v oblasti teorie nauky o pistoli CZ 75 SP – 01 Phantom.....	54
Procentuální vyjádření úrovně znalosti pokročilých cvičících v oblasti klíčových kompetencí s praktickou ukázkou.....	55
Procentuální vyjádření úrovně znalosti začínajících cvičících v oblasti klíčových kompetencí s praktickou ukázkou.....	55
Procentuální vyjádření úrovně gramotnosti pokročilých cvičících v oblasti manipulace s pistolí CZ 75 SP – 01 Phantom.....	56
Procentuální vyjádření úrovně gramotnosti začínajících cvičících v oblasti manipulace s pistolí CZ 75 SP – 01 Phantom.....	56

Grafické vyhodnocení znalosti pokročilých cvičících v oblasti teorie nauky o útočné pušce BREN CZ 805.....	57
Grafické vyhodnocení znalosti začínajících cvičících v oblasti teorie nauky o útočné pušce BREN CZ 805.....	57
Procentuální vyjádření úrovně gramotnosti pokročilých cvičících v oblasti manipulace s útočnou puškou BREN CZ 805.....	58
Procentuální vyjádření úrovně gramotnosti začínajících cvičících v oblasti manipulace s útočnou puškou BREN CZ 805.....	58
Grafické vyhodnocení získaných bodů všech cvičících po střelbě z pistole CZ 75 SP – 01 Phantom na terč č. 4 s kruhy ve vzdálenosti 10 – ti metrů.....	59
Grafické vyhodnocení získaných bodů všech cvičících po střelbě z útočné pušky BREN CZ 805 na terč č. 4 s kruhy ve vzdálenosti 25 – ti metrů.....	59
Procentuální vyjádření úspěšnosti všech cvičících po střelbě z pistole CZ 75 SP – 01 Phantom na terč č. 4 s kruhy ve vzdálenosti 10 – ti metrů.....	60
Procentuální vyjádření úspěšnosti všech cvičících po střelbě z útočné pušky BREN CZ 805 na terč č. 4 s kruhy ve vzdálenosti 25 – ti metrů.....	60

ÚVOD

K problematice střeleckého výcviku je vypracováno spousta střeleckých příruček, návodů a postupů. Armáda České republiky využívá pro výcvik příslušníku publikaci instruktora pro střeleckou přípravu. Neexistují však žádné prameny, které do této problematiky začlenily didaktické postupy a samotné taxonomie. Stávající modely vyučování střelecké přípravy instruktorů nejsou špatné, ale chybí jim systematické uspořádání, strukturace v souladu s obecnými didaktickými zásadami a z té vyplývající individuální práce instruktora s žákem – účastníkem instruktáže. Výborná manipulace a celková gramotnost ve smyslu zacházení se zbraní je jednou z povinností každého příslušníka ozbrojených složek, proto je potřeba této problematice věnovat vysokou pozornost.

Každý příslušník Armády České republiky musí absolvovat základní kurz ve Vojenské Akademii ve Vyškově, kde se učí základy střelecké přípravy. Můžu tedy dedukovat, že problém nastává při prvotním výcviku každého jednotlivce. Výukové metody nejsou zaměřeny na jednotlivce, ale hromadnou výuku, kde instruktor přehlédne spousta chyb v procesu cvičících se zbraněmi. Dále nejsou definovány jednotlivé cíle, pro každého cvičícího, nýbrž pro celou skupinu. Instruktor střelecké přípravy předává cvičícím informace velmi okrajově a řídí se pouze dle bodových témat, které nemají určitý cíl a učební plán jako je tomu na všech typu škol. Tyto školy čerpají z Rámcového vzdělávacího programu, který si každá škola upravuje dle zaměření na Školní vzdělávací program.

Vzhledem ke skutečnosti, že instruktáž je jednou z výukových metod jsem založil svou bakalářskou práci na cíli implementovat a aplikoval didaktiku a její kategorie - taxonomie, učební úlohy proto, abych dokázal, že jejich využití v procesu střeleckého výcviku povede ke zkvalitnění a větší systematičnosti výuky příslušníku Armády České republiky. Předpokládám, že moje studie povede k inovaci střeleckého výcviku, celkovému postoji příslušníku Armády České republiky a k dalšímu zdokonalování v této odbornosti.

V teoretické části jsou na základě shromáždění, analýzy, komparace a zhodnocení formulovány základní pojmy a kategorie, které vytváří východiska a ukotvení pro postupy zvolené v empirické části. V praktické části bakalářské práce se po absolvování tematického celku snažím porovnat kvalitu znalostí a úroveň gramotnosti se zbraněmi cvičících s pokročilými zkušenostmi a cvičících se základními zkušenostmi po aplikaci didaktiky.

CÍLE PRÁCE

V souladu s uvedením do problematiky je také formulován hlavní cíl bakalářské práce.

Hlavním cílem bakalářské práce je charakterizovat didaktické aspekty metody instruktáže v rámci základní střelecké přípravy příslušníků Armády České republiky.

Dosažení hlavního cíle je podmíněno naplněním dílčích cílů, kterými jsou:

- 1) Na základě shromáždění zdrojů, jejich analýzy, komparace a kritického zhodnocení charakterizovat základní aktéry výukového procesu v rámci základního střeleckého výcviku AČR v podobě základních teoretických kategorií, ze kterých bude vycházet následující empirická část bakalářské práce.
- 2) Z pozice základních didaktických kategorií analyzovat stávající způsob realizace instruktáže v rámci základní střelecké přípravy příslušníků AČR
- 3) Navrhnout inovace základní střelecké přípravy v souladu se zavedenými obecné didaktiky.
- 4) Ověřit inovovaný model základní střelecké přípravy prostřednictvím jeho praktické realizace a následného vyhodnocení.

Stanovovaným cílům bude také odpovídat struktura bakalářské práce, která je rozdělena na teoretickou a praktickou část.

V teoretické části bude věnována pozornost kategoriím – střelná zbraň, organizace a didaktická analýza střeleckého výcviku a jeho organizace. Praktické část bakalářské práce bude zaměřena na vytvoření tematického celku, obsahujícího jednotlivé výukové jednotky, kterými byl řízen průběh střeleckého výcviku a následné vyhodnocení získaných dat.

TEORETICKÁ ČÁST

1 HISTORIE STŘELNÝCH ZBRANÍ

První zbraně, které se vynalézaly, byly využity především k lovu zvěře a k obraně před zvěří. V některých případech i při obraně svých pozemků a domovů. Můžeme tedy říci, že sloužili k přežití a k usnadnění mnohdy nelehkého života. Až v průběhu času se zbraním dostalo dalšího využití. Tak jako všechna sportovní odvětví, tak i střelectví se v průběhu času významným způsobem vyvíjelo a vyvíjí se v podstatě dodnes, i když změny nejsou již tak markantní jako v minulosti. Nejstarší dochovaný záznam o soutěži lukostřelců pochází z 15. století před naším letopočtem. Faraon Amenhotep II. tehdy vyzval vojáky k soutěži ve střelbě z luku a zároveň pro vítěze vypsál ceny. Soutěživost a rivalita jsou vrozené lidské vlastnosti, proto není divu, že s dalším objevem vždy přišla i nová soutěž. První zmínka o střelném prachu pochází z Číny z 12. století našeho letopočtu. Používal se převážně k trhacím účelům a místní alchymisté ho vyráběli v takzvaných prašných mlýnech. Avšak mnozí historici považují jeho místo vzniku v Indii.

První ruční zbraně, které můžeme datovat do druhé poloviny 14. století, vypadaly jako roury bez mířidel. Odpalovaly se pomocí rozžhaveného želízka nebo pomocí doutnáku. Doutnák se přiložil k drobnozrnnému střelnému prachu, který byl nasypan do miskovitého vyhloubení zvaného pánvička. Zapálený prach prošlehl otvorem - zátravkou - do nábojové komory, kde zažehl vlastní dávku výmetné náplně. Touto náplní byl černý prach, mechanická směs síry, ledku a dřevěného uhlí.

Okolo roku 1520 se objevují první zmínky o vytvoření střelné zbraně s drážkovanou hlavní. Střelec byl schopný zasáhnout cíl na 200m. Tyto zbraně však byly velmi těžké, a proto střelec používal opěrnou vidlici. Její použití se jevilo jako nepraktické, a proto se začaly zbraně zkracovat, odlehčovat a brzy se objevily i zbraně vhodné pro jezdce v sedle. Tyto úpravy zbraní jsou již bezprostředními předchůdci soudobých krátkých palných zbraní.

Největší průlom střelných zbraní datujeme začátkem 19. století. Můžeme říci, že vzrůst válek ve světě měl za následek zrychlený vývoj ručních zbraní. Byly objeveny třaskavé složky schopné zážehu pouhým úderem. Tyto složky byly v chemickém zámku ve formě třaskavých pilulek, na které bil tupým nárazem kohoutek.

Kolem roku 1870 se začali vyrábět zbraně s dosud používaným systémem. Zbraň se nabíjela zezadu jednotlivými náboji. Výstřel tak byl jednotný, složený z prachové náplně, zápalky a kovové či papírové nábojnice.

Koncem 19. století se sortiment zbraní ještě více rozšířil o samonabíjecí zbraně. Především pistole nahradili revolvery, kvůli jejich zastaralé koncepci. S celkovým vývojem ručních střelných zbraní byl nahrazen i klasický černý střelný prach, který byl využíván několik staletí. Nahradil ho bezdýmny prach, který je umístěn přímo v nábojnici. Jeho hlavní výhodou byla jeho schopnost neznečišťovat zbraň, tak jako jeho předchůdce (Faktor, 1995).

2 SOUČASNOST STŘELNÉ ZBRANĚ

Střelná zbraň je v současné době definována legislativou jako zbraň, jejíž funkce spočívá v okamžiku výstřelu, při kterém je uvolněna energie, která má přesnou definici. A to například střelnou dráhu, délka střely a její účinek či mechanismus výstřelu. Proto je nutné, aby každý uživatel znal veškeré kritéria zbraně. Tyto kritéria se týkají mechanických, plynových či palných zbraní (Wills,2007; Maruca a Repka,2004).

Pojem zbraň je velice rozsáhlý, ale dle svých specifických a technických vlastností je zákon o zbraních a střelu rozděluje do různých skupin. V tomto zákonu se můžeme dozvědět informace o střelných zbraních, střelivu a dalších příslušenstvích či doplňků ke zbraní. Zákon taktéž udává podmínky pro držitele zbraní, aby eliminoval držení zbraní a jejich příslušenství. Zbraně jsou rozděleny dle svých specifikací a každá kategorie má své požadavky a podmínky pro získání (119/2002 Sb.§ 4-7).

Kategorie zbraní:

- Kategorie A – „Zakázané zbraně“
- Kategorie B - „Zbraně podléhající povolení“
- Kategorie C – „Zbraně podléhající ohlášení“
- Kategorie D – „Zbraně nepodléhající registraci“

Pod kategorií A-C jsou zařazeny zbraně, které musí být povinně zaregistrovány do příslušného útvaru policie, kterým je odbor zbraní a střeliva. Žadatel musí jít zaregistrovat zbraň do odboru, který spadá pod jeho trvalé bydliště. Žadatel musí být držitelem zbrojního průkazu nebo zbrojní licence, které získá po splnění všech podmínek, které jsou stanovené v zákoně o zbraních a střelivu. Po splnění těchto podmínek je žadatel oprávněn držet, nosit či vlastnit zbraň. Pod kategorií D jsou řazeny zbraně, které smí fyzická osoba držet do doby, než dosáhne plnoletosti a s tím spojené práva. Tyto fyzické či právnické osoby nemusí vlastnit zbrojní průkaz nebo zbrojní licenci (Ministerstvo vnitra České republiky, 2018; Wills, 2007).

2.1 Střelecké kompetence

2.1.1 Úchop a držení zbraně

Zbraň lze držet jednoručně nebo obouručně, nelze ale říci, který úchop je důležitější. Záleží na podmínkách a důvodu, za kterého je zbraň použita. S výjimkou extrémních bojových situací, kdy je třeba vystřelit na vzdálenost jednoho až dvou metrů, se v dnešní době při střeleckém výcviku drží zbraň oběma rukama. Díky tomu lze dosáhnout správného a rychlého zásahu terče. Držení zbraně obouručně poskytuje zbrani lepší oporu. Jednoruční střelbu musí střelci cvičit a ovládat její techniku, která v modifikované podobě vychází z obouručního držení zbraně (Liška, 1994). Základem správného obouručního držení zbraně spočívá ve správném úchopu dominantní rukou (nazývána silná), díky které má střelec pevné držení a její ukazovák mačká spoušť. Nedominantní ruka (druhá, slabá) má za úkol obslužné činnosti jako je natažení závěru, výměnu zásobníku apod. Jednou z nejdůležitějších zásad správného úchopu je držení rukojeti zbraně pevně, nikoliv křečovitě. Ukazováček se držení zbraně neúčastní a až do okamžiku těsně před spuštěním je volně položen ze strany na lučičku. Velmi také závisí na výšce uchopení zbraně. Dostatečná výška způsobí přiblížení rukou k ose hlavně, a tím dojde při výstřelu ke zmenšení tendence při zdvihu u zpětného rázu. Při jednoručním zacházení se zbraní platí stejné zásady dominantní ruky při úchopu zbraně, nedominantní ruka taktéž obstarává ostatní činnosti zbraně (Černý, Dušek a Vinduška, 2013; Černý a Goetz, 2004).

2.1.2 Základní střelecký postoj

V dřívější době byl nejvíce preferován postoj s pokrčenými koleny, nohy postavené vedle sebe a čelem přímo k cíli. Dnes se však tento postoj skoro nepoužívá, ačkoliv jeho výhodou byla kratší dráha zbraně při úchopu na úrovni očí.

V zásadě se osvědčují tři rovnocenné postoje, a to Weaverův, Chapmanův a čelní postoj. Weaverův postoj je pojmenován podle kanadského střelce Jacka Wavera. Tento postoj se provádí postavením pravorukého střelce proti terči tak, že jeho levá noha je posunuta o něco vpřed oproti pravé. Dalším důležitým aspektem je správný rozestup chodidel, které jsou od sebe asi 40 centimetrů. Pravá paže je nepatříčně pokrčená v lokti a obě kolena musí být napnutá. Levá paže je pokrčená výrazněji a lokty musí směřovat dolů, nikoli do stran. Pravá ruka střelce zbraň odtlačuje a levá ji přitahuje směrem ke střelci. Velmi častou chybou v tomto postoji je vynakládání nepatříčné síly v pažích, nebo záklon či nesprávné držení loktů, směřujících do stran.

Chapmanův postoj se také někdy pojmenovává modifikovaným Weaverem, ale v základu jsou zcela odlišné. Zde se pravoruký střelec postaví k terči šikmo, levá noha je vpřed a špička

směřuje přímo k terči. Rozkročení je stejné, jako u Weaverova postoje, ale pravá ruka se liší svým úplným napnutím, zatímco levá ruka je mírně pokrčená a její loket směřuje dolů. Oba tyto postoje mají jednu důležitou výhodu: postoj je velmi podobný základnímu postoji pro jakoukoliv složitější situaci, dokonce i při boji bez zbraně.

Čelní postoj vyžaduje nepatrně pokrčená kolena, u pravorukého střelce bývá většinou levá noha o kousek vpřed. Horní polovina těla jemně nakloněná dopředu tak, aby hlava a ramena byly umístěny před boky. Paže u obou ruk napnuty v loktech.

Zaujmout správný střelecký postoj je důležité pro redukci vlivu zpětného rázu zbraně, který vede k vychýlení střely na terč a snížení přesnosti míření. Každý střelec musí také správně rozložit svou tělesnou hmotnost, která umožní udržet pevné těžiště těla a stabilitu a zároveň zaručuje větší pravděpodobnost zásahu při každém výstřelu (Liška, 1994).

2.1.3 Míření na cíl

Jedním z důležitých charakteristik pro správné míření je řídicí oko, to je oko, které je dominantnější při zaměřování mířidel s terčem. Při správném míření by měli být obě oči otevřené, ale většinou se u začátečníků stává, že při střelbě jedno oko zavírají a používají jen to dominantnější. Nejčastěji se pro střelbu používají zbraně s otevřenými mířidly, které se skládají z mušky (přední část) a hledí (zadní část). Cílem každého střelce je umístit mušku v mezeře hledí do vodorovné roviny a mezi okraji hledí je stejně široká část průsvitu světla. Obě části zbraně by měli být ostře vidět. Výsledkem je srovnání do jedné osy obrazu mířidel a změrného bodu v terči (Černý a Goetz, 2004; Černý, Dušek a Vinduška, 2013).

2.1.4 Spouštění

Načasování pro stisknutí spouště musí být přesné a to v okamžiku, kdy je obrazec mířidel stabilní vůči oblasti terče, ale ne v případě, kdy jsou mířidla přesně umístěna v záměrném bodě. Při nesprávném načasování stisku spouště dochází ve většině případů ke stržení a s tím i špatné zamíření a zásah terče. Pro správné provedení postupu při navedení zbraně na terč až po výstřel je důležité mít zadrženy dech, ke kterému dochází po hlubším výdechu. Technika správného spouštění je závislá na dvou bodech:

1. Ukazováček se při hrubém zamíření dotýká spouště a lehce ji namáčkne, to způsobí zkrácení práce tohoto prstu při míření na terč a zároveň střelci neubírá na zrakové ostrosti při míření.
2. Než dojde k okamžiku výstřelu, musí se během míření do záměrné oblasti zvyšovat tlak na spoušti. Nejčastější chyba střelců je moment očekávání výstřelu, zato být překvapen chybou není.

Jednou z chyb, ke které dochází během spouštění je strhávání, většina začátečníků přiklání tuto chybu nervozitě, protože při držení se zbraň chvěje a tím záměrný bod na terči kolísá. Ke strhávání ale dochází z jiným důvodů:

- Když je výstřel očekávaný, dochází tím u střelce k potlačení zpětného rázu zbraně a tím se strhne dolů.
- Při špatném držení zbraně, kdy střelec zatíná všechny prsty ruky a dochází k vytvoření odlišné síly mezi výstřely a při výstřelu.
- Špatná funkce ukazováčku na dominantní ruce, kromě ukazováčku se pohybují ostatní prsty podílející se na úchopu zbraně.
- Další chybou je nadlehčování zbraně, což způsobuje zasažení terče v jeho horní polovině. Všechny možné kombinace chyb způsobují nesprávné zamíření na terč. (Černý a Goetz, 2004; Černý, Dušek a Vinduška, 2013) .

3 ORGANIZACE STŘELECKÉHO VÝCVIKU A JEHO DIDAKTICKÁ ANALÝZA

Cílem nauky komplexního výcviku ve střelbě je seznámení jednotlivých střelců (vychovávanými) instruktorem (vychovatelem) s výchovně vzdělávacím procesem, který zahrnuje bezpečnostní zásady při manipulaci se zbraní, zásady první pomoci, dále vysvětlit, procvičit a naučit základní postoje, uchopení zbraně a její správné použití. Z pedagogického hlediska probíhá tento proces v několika krocích. V prvním kroku je instruktor obeznámen o úrovni, možnostech a výchozím stavu jednotlivých vychovávaných. Tyto informace jsou nutné pro vymezení cíle a dalších postupů ve výchovně vzdělávacím procesu, během kterého provádí diagnózu nejen instruktor, ale také žák, který se snaží poznat svého instruktora.

V druhém kroku je potřeba, aby si instruktor stanovil cíl, obsah a prostředky k výchově pomocí metod, pomůcek nebo forem. Dalším důležitým aspektem je způsob sledování a hodnocení daného žáka. Stanovené cíle jsou zahrnuty v pedagogických programech, jejich osnovách a plánech. Rozhoduje se zde o dalších postupech, realizacích úkolů, jakým způsobem a v jakém časovém rozsahu se bude cíl pohybovat. Tato část je svým obsahem náročná a ukáží se zde jak zkušenosti instruktorů, tak dovednosti a schopnosti vychovávaných.

Třetí krok vzdělávacího procesu nazýváme fází regulace učení vychovávaných. Tento krok můžeme dále rozdělit na fázi, která zahrnuje přípravu vychovávaných, osvojování obsahu učiva a s tím spojené pokročilé poznání vychovávaných s instruktory. Dále fáze seznámení s novým učivem a fáze ukládání osvojeného obsahu učiva. Aby bylo učivo pevně fixováno, je nezbytné procvičování a opakování látky spojené s důkladným nácvikem činností.

V posledním kroku je pedagogická diagnóza, která zhodnotila, do jaké míry splnily vychovávaní stanovený cíl, jak se v průběhu výchovně vzdělávacího procesu změnili. Instruktor zde analyzuje a kontroluje průběh učení, dosažené výsledky, které poté sděluje vychovávaným (Bednaříková, 2006).

3.1 Kompetence instruktora AČR

Instruktor daného výcviku plní důležitou část v individuálním procesu přípravy ve výcvikových a školících zařízeních. Jeho hlavní doménou je vytváření programu přípravy, atraktivním, a hlavně efektivním výcvikem. Pro plnění role instruktora je potřeba mít tyto vlastnosti:

1. Instruktor musí být pro své podřízené vzorem ve fyzické i odborné připravenosti.
2. Musí být schopen vojáky dostatečně motivovat, umět je nadchnout pro výcvik, dokázat vojáky povzbudit a samozřejmě jim umět pomoci v každé situaci.
3. Jedna z nejdůležitějších vlastností je odpovědnost. Musí být iniciativní a odpovědný vůči plnění úkolů a povinností a musí umět převzít odpovědnost za jeho rozhodnutí.

Vztah mezi instruktorem a cvičeným vojákem musí být založen na vzájemné úctě a pokoře. K budování těchto vztahů je potřeba dobře velet, umět naslouchat a mít vojenské i osobní kvality. Instruktor musí vyžadovat dokonalé plnění zadaných úkolů od podřízených a být pro podřízené příkladem v přístupu k výcviku a v jeho vykonávání. Instruktor odpovědně předává znalosti, které můžou vojáci potřebovat v boji. Je zodpovědný nejen za přípravu vojáků, ale i za jejich péči, jejich připravenost a jejich nedostatky. Zároveň je důležité, aby instruktor kontroloval fyzickou i psychickou připravenost každého vojáka v průběhu výcviku. Z toho plyne, že musí znát fyzickou i psychickou stránku každého jednotlivce ve své jednotce. Povinností každého instruktora v AČR je vytvořit bezpečný prostor pro cvičící a zabezpečit výcvik, dle nařízení (Příprava příslušníků AČR, 2007).

Příkladem mohou být ostré střelby z ručních zbraní. Při takovém eventu je potřeba zabezpečit střelnici zdravotníkem a znát veškerá bezpečnostní nařízení AČR při střelbě z ručních zbraní s ostrou municí. Instruktor je povinen zabezpečit zdravotníka s vozidlem a před samotnou střelbou přezkoušet cvičící.

Požadavky instruktora nesmí být zaměřeny jen na podřízené, ale i na sebe samého, aby byl schopen objektivně vyhodnotit jednotlivce a měl požadovanou úroveň vědomostí. Měl by být schopen vytvořit soutěživé prostředí, které vede ke zlepšení a zkvalitnění daného výcviku (Příručka pro instruktory střelecké přípravy, 2013). Ke splnění těchto požadavků jsou nutné další osobnostní charakteristiky, které souvisí s pedagogickou činností, a to jsou:

- **Psychologické a pedagogicko - metodické vzdělání:** Toto vzdělání zahrnuje znalosti pedagoga při realizaci a plánování v zaměstnání, které obsahuje písemné přípravy, správně načasovat jednotlivé aktivity a závěrem vyhodnotit výsledky.

- **Odborné vzdělání:** Pedagog musí dosáhnout kvalifikace ve svém oboru, díky kterým bude se svými poznatky na vysoké úrovni a své vědomosti stále rozšiřovat. Pro služební potřebu je nutné se absolvovat přípravné kurzy, které se po dobu jeho kariéry musí obnovovat. Záleží však na druhu kurzu a jeho platnosti.
- **Všeobecný kulturně-politický rozhled:** Všeobecné znalosti přispívají ke zvýšené autoritě instruktora, které poté předává svým cvičeným vojákům.
- **Vztah ke vzdělávanému:** K tomuto vztahu je nutné, aby měl instruktor znalosti z oblasti psychologie, jako je například lidský a pozitivní přístup k vojákům. Velkou část těchto znalostí se instruktor naučí během své praxe. (Kohout, 2002)

3.2 Vstupní kompetence a psychologie osobnosti cvičících

Pro vykonávání funkce střelce je nutné, aby byl osobně způsobilý, a tím měl všechny předpoklady vykonávat službu v bezpečnostním sboru. Z psychických projevů, které mohou ovlivnit cvičící při výcviku jsou: emoce, pocity, vjemy, pozornost, paměť a vůle.

Nejvýznamnější charakteristikou střelce jsou pocity, které mají původ ve svalech. Tyto pocity ovlivňují komfort či nekomfort při střelecké poloze, dále pocity držení zbraně a s tím spojené držení prstu na spoušti a práce s ukazováčkem. Další situace ovlivňující pocity jsou při pocitech únavy nebo dobré nálady, při připravenosti střelce na výcvik a další. Nejkritičtějším pocitem, ovlivňujícím střelce je pocit únavy či úplné nesoustředění až připravenost ke střelbě. Při tomto pocitu je střelec nejistý, ztrácí přesnost během střelby a nevnímá chyby, které při ní vznikají. Pro vysokou úroveň přesnosti a správného provedení střelby je důležité, aby měl střelec vysoký zájem pocitu odpovědnosti, soustředěnosti a vnímavosti.

Pozornost je charakterizována jako soustředěnost a zaměřenost duševní činnosti na specifický cíl nebo děj. Pro správné a přesné provedení střelby se musí střelec rozvíjet ve schopnosti soustředění se na určité myšlenky a úkony, které probíhají či budou probíhat, vytesnit a nereagovat na okolní ruch, jako je hluk, pohyb souseda na palebné čáře. Dále musí soustředit svou mysl jen na konanou činnost a potlačit vzpomínky, myšlenky či prožitky na situace, které nijak nesouvisí s prováděným procesem. Schopnost pozornosti je ovlivněna cílevědomostí, zainteresovaností a disciplinovaností střelce.

Dalším projevem jsou vjemy, které svým působením na smyslové orgány ve vědomí střelce mohou způsobit podráždění. Například při výstřelu si je střelec jistý svou přesností v naměřeném bodě, ale při pohledu na terč vidí, že se zásah objevil mimo jeho střed. V tomto okamžiku je pro střelce tato situace záhadou, ale ve skutečnosti mohlo jít o sled kroků, těsně předcházejících výstřel,

jako je vychýlení zbraně vlivem neuvědomělých rázů. Dochází k nesoustředění střelce na závěrečnou fázi mezi počátkem vychýlení a výstřelem vlivem krátké časové doby, která je zastíněna také zpětným rázem zbraně. Z celého procesu si střelec uvědomuje jen chybné mušky. Této skutečnosti lze předejít díky zdokonalení svalové kontroly a zpevnění stability těla střelce.

Paměť se rozděluje na tři typy: zraková, emocionální a svalová.

1. Zraková paměť se nejvíce projevuje při všech krocích v přípravě střelce na výstřel, k jejímu zlepšení není třeba žádný speciální trénink, k jejímu zdokonalování dochází při opakovaném provozování střelby.
2. Díky emocionální paměti může střelec znovu vyvolat stav mobilizace a připravenosti ke střelbě v závislosti na dříve prožité situaci. Postoj střelce zůstává kladný vůči emocionálním prožitkům a snaží se jej co nejčastěji opětovně vyvolávat.
3. Svalovou paměť musí střelec oproti zrakové paměti aktivně zlepšovat, protože je to jeden ze základních prvků správné techniky střelby. K jejímu rozvoji je důležitý pravidelný trénink, zaměřený jen na správné použití svalů při konané činnosti.

Vůle je často definována v této problematice jako překonávání těžkosti. Abychom předešli slabé vůli střelce, je třeba se zaměřit na omezení či úplné vytěsnění všech potíží, které mohou během střelby nastat. Za potíže můžeme považovat například nepříznivé osvětlení, silné povětrnostní podmínky, výkyvy teplot, nežádoucí stav zbraně, dále také konflikt s jiným střelcem či instruktorem, nevhodně sestavený terčový manévr a jiné.

Psychická stránka střelce je ve střelbě velice důležitá, ale není na ni brát až takový důraz. Může být ovlivněna například pohyby, chůzí, změnou dýchání, mimikou a intonací. Nejvhodnější stav střelce je takový, aby měl snahu a schopnost ovládat své myšlenky a projevy, nepodceňoval své síly a důvěřoval si a aktivně vnímal. Všechny tyto charakteristiky by měly vést k co nejlepšímu střeleckému výsledku (Šícho, 1988).

Psychologie cvičícího je aspekt, který je součástí celého vývoje osobnosti střelce, proto je důležité, aby střelec dosáhl v průběhu výcviku všech třech existujících stupňů.

- Prvním stupněm si prošli všichni střelci, kteří se účastnili jakékoliv střelby. V tomto stupni dochází k uvědomování si procesu, který bude vykonávat, pochopení technik a základů, které jsou potřeba znát a jejich postupné osvojení. Aby střelec mohl postoupit do další úrovně, je nezbytné všechny tyto podstatné vlastnosti znát, dobře analyzovat a ověřovat jednotlivé techniky střelby a jejich modifikace.
- V druhém stupni je již střelec vzdělán o všechny potřebné techniky střelby a má je tzv. vštípeny do paměti. Jeho mysl je upnuta na ucelování strategie, zatímco mozek se snaží celou situaci zvažovat, vyhodnotit a na závěr rozhodnout. Střelec je plně pozorný a

soustředěný na to, co vykonává. Střelec se dostává do stavu, kdy přestává vnímat okolí, přestane slyšet zvuky a jeho pozornost, mysl a periferní vidění se zužuje do úzkého pole, pouze na správné provedení střelecké techniky a samotná střelba. Při této plné koncentraci a soustředění nejvíce dochází v okamžiku výstřelu.

- Třetí stupeň přichází po výstřelu, kdy se cvičící uvolní nad vykonanou činností a dává prostor přicházejícím problémům, které jsou řešeny podvědomě a bezprostředně. Tohoto stupně lze dosáhnout pouze v případě, že všechny získané informace a prokázané dovednosti jsou tak dostačující, že se stanou součástí vědění střelce a stanou se jeho podmíněným reflexem (Vacek, 2009).

4 DIDAKTIKA STŘELECKÉHO VÝCVIKU

Pro správné vedení pedagogické činnosti jako je i výcvik, je důležitou součástí obecné didaktické aspekty (principy), které zahrnují základní požadavky vyučovacího procesu (Mužík, 2005). Tyto principy, spolu s cílem výuky a jejími základními pravidly tvoří celkový směr výuky. Všechny důležité aspekty výcviku se vztahují na celkový průběh výuky, tzn. metody a formu výuky, obsahová část výuky, samotná vyučovací činnost, apod. „Principy výukové činnosti byly získány při rozboru pedagogicky-pracovních postupech, za jejich výsledkem byly úspěchy ve výuce.“ (Kalhous a Obst, 2009). Těmito principy se již v historii zabýval například J.A. Komenský, H. Spencer aj., kteří byli známí jako klasikové pedagogiky. V pozdější době došlo k vývoji a upřesnění základních principů a začaly se objevovat skoro v každé učebnici didaktiky.

V této práci zmíním několik didaktických aspektů, které mají pro správný vývoj vyučovacího procesu největší význam.

● **Princip přiměřenosti**

Tento princip vyjadřuje souhrn požadavků, jejichž správný postup musí odpovídat úrovni, na které se nachází psychický i fyzický vývoj střelce. Za požadavky jsou brány formy a metody vyučování, dále také cíle a obsah vyučovacího procesu (Průcha, 2000). Důležitým postupem je obsah výuky, obtížnost učiva a také jakým způsobem je přednášeno v závislosti na odborné způsobilosti a schopnostech střelce (Mužík, 2005).

● **Princip soustavnosti**

Princip soustavnosti zahrnuje požadavek, aby byl při výuce dodržen správný logický postup tak, že si střelci (žáci) neustále opakují a osvojují své znalosti v systému. Dle Průchy (2000) je uváděno, že „vyučování a učení má respektovat logicky uspořádaný systém“ a celý tento závěr je nazýván jako princip systematičnosti. Úkolem pedagoga je seznámit své žáky s výukovým cílem, strukturou učiva a sdělit jim logickou návaznost jednotlivých výukových metod. Při pedagogice dospělých celý vzdělávací proces závisí na dosavadních dovednostech, vědomostech a životních zkušenostech střelců (Skalka, 1989).

● **Princip uvědomělosti a aktivity**

Velmi úzce spolu související principy jsou právě princip uvědomělosti a aktivity. Pojmem uvědomělost je brán jako určitý postoj cvičících k učení, které musí být zkvalitněno dosavadními poznatky střelce. Jinými slovy se to dá popsat jako porozumění žáka učivu, které se musí učit a pochopit smysl určité činnosti (Průcha, 2000). Aby došlo ke zdokonalování znalostí cvičících, je velmi důležité, aby si cvičící vytvořili kladný vztah k učení. S tímto didaktickým přístupem lze dosáhnout spojení mezi teoretickými vědomostmi a praktickými zkušenostmi a cílem celého

pedagogického procesu je dostat střelce do stavu, kdy budou samostatně osvojovat vědomosti a dovednosti.

- **Princip individuálního přístupu k žákům**

K tomuto principu je důležité přistupovat z pedagogického hlediska, kdy se jedná o respektování jednotlivých předností každého žáka, úroveň přípravy na dané téma, schopnosti efektivního a smysluplného myšlení a také zdravotního stavu. V praxi se tento princip zaměřuje na rychlost střelce při zdolání dané problematiky. I když se výcviku účastní obě pohlaví a věkový rozdíl mezi nimi může být i 30 let, během výcviku se mezi nimi nedělají žádné rozdíly a každý musí splňovat kritéria pro dosažení požadované funkce bez rozdílu věku a pohlaví. Každý střelec má samozřejmě rozdílné schopnosti vedoucí k úspěchu a proto je nutné se zaměřit na chyby, které se týkají střelců individuálně. Odstranění chyb charakterizující daného střelce je velmi přínosné u přicházejících nováčků, kteří poprvé přichází do styku se střelnou zbraní, tudíž se zamezí získání nesprávných postupů a vše vede ke správné bezpečnosti (Kalhous a Obst, 2009).

PRAKTICKÁ ČÁST

1 NÁVRH REVIZE A JEJÍ OVĚŘENÍ V PRAXI

Využití didaktické analýzy pro příručku střeleckých instruktorů AČR bylo aplikováno na skupině 90 příslušníků AČR, kteří mají základní i rozšířené znalosti v oblasti střeleckého výcviku. Dále byla tato analýza použita na 30 příslušnících AČR, kteří se s tímto výcvikem seznámili pouze ve Vojenské Akademii ve Vyškově, před přijetím do služebního poměru. Všech 120 cvičících absolvovalo střelecký výcvik, který byl časově dotován 16 hodinami. Byli seznámeni s návrhem revize tematického celku, který má ukázat, zda se může didaktika a různé taxonomie využít v oblasti střeleckého odborného výcviku, za jejímž cílem by bylo syntetické zlepšení afektivního i psychomotorického postoje střelce ke zbraní.

Abych mohl provést revizi střeleckého výcviku, musel jsem provést didaktickou analýzu příručky střeleckých instruktorů AČR. V praktické části jsem se zaměřil na střelbu z ručních zbraní jednotlivce. Armáda České republiky disponuje různými zbraněmi jednotlivce, ale já využil ke svému výzkumu Pistoli CZ 75 SP – 01 Phantom a Útočnou pušku CZ 805 Bren A1.

2 NAUKA O POUŽITÝCH RUČNÍCH STŘELNÝCH ZBRANÍ

Než se pustíme do praktické části, je potřeba vědět základní informace o těchto zbraních. Musíme znát jejich charakteristiku, bojové použití, takticko – technická data, části zbraně a jak s těmito zbraněmi manipulovat.

2.1 Pistole CZ 75 SP – 01 Phantom

Bojové použití

Je to zbraň jednotlivce, která je primárně určená pro mířenou střelbu na vzdálenost do 50 metrů. Byla vyvinuta pro náboje ráže 9mm (9 x 19 mm Luger) a může být využita v jakémkoliv boji.

Charakteristika zbraně

Tato pistole je samonabíjecí účinná zbraň jednotlivce s uzamčeným závěrem zbraně. Je opatřena bezpečnostním ozubem, který využíváme při stavu „zbraň připravena“. Je – li zbraň na bezpečnostním ozubu, nedojde k výstřelu při jakékoliv nečekané manipulaci zbraně – zbraň můžeme upustit. Tento mechanismus také umožňuje vést střelbu dvojčinně, to znamená z přední polohy kohoutku (DA – double action) nebo zadní polohy kohoutku (SA – single action). Jakmile cvičící vystřelí poslední náboj ze zbraně, zůstane závěr zbraně v zadní poloze pomocí záchyty závěru. Pistole Phantom má plastový rám a je opatřena dvěma zásobníky s kapacitou 18 nábojů. Tyto náboje jsou v zásobníku seřazeny ve dvou řadách, avšak vyústění zásobníku je jednořadé. Na pistolí jsou připevněny mířidla – muška hledí, které jsou opatřeny tritiem. Tritium slouží k viditelnosti mířidel při střelbě v noci.

SA Single action

Jednočinná funkce zbraně. Cvičící převede zbraň do stavu připravena a před střelbou natáhne kohoutek do zadní polohy. Při této funkci zbraně je dráha spouště krátká a odpor pro střelce na spuštění nízký. Jakmile cvičící vystřelí první náboj, kohoutek se vrátí zpět do zadní polohy.

DA Double action

Dvoučinná funkce zbraně. Cvičící převede zbraň do stavu připravena, stejně jako u SA. Avšak poté, co je kohoutek v zadní poloze, změní stav zbraně do DA. Neboli zajistí zbraň na bezpečnostní ozub. Dráha spouště je delší, než u SA a odpor dvojnásobně větší. Ihned po prvním výstřelu z DA se kohoutek vrací do zadní polohy a nastává změna funkce na SA.

Bezpečnostní ozub

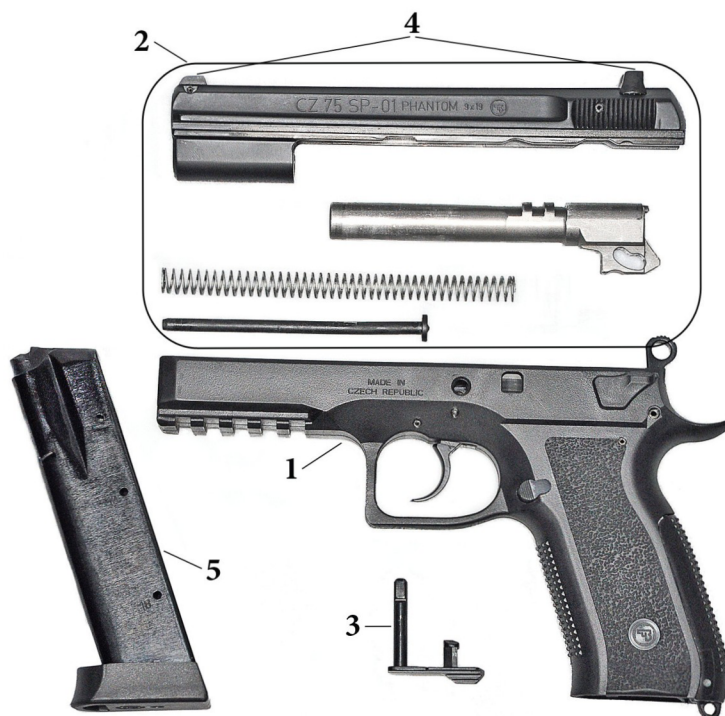
Jak už jsem zmínil v charakteristice zbraně, tento prvek na zbrani slouží převážně k bezpečnosti mezi uživatelem a zbraní. Při nečekané manipulaci, například pádu zbraně na zem, nedojde k vypuštění bicího mechanismu na úderník.

2.1.1 Takticko - technická data

Ráže	9 mm
Hmotnost pistole s prázdným zásobníkem	800 g
Délka zbraně	210 mm
Délka hlavně	120 mm
Počet drážek v hlavni	6
Účinný dostřel	Do 50 metrů
Balistická životnost zbraně	15000 výstřelů
Kapacita zásobníku	18 nábojů

3.1.2 Hlavní části pistole

1. Rám pistole
2. Závěr
3. Záchyt závěru
4. Mířidla (muška, hledí)
5. Zásobník

Obrázek 1 Hlavní části Pistole CZ 75 SP - 01 Phantom

3.1.3 Bezpečnostní kontrola zbraně (bezpečnostní stereotyp)

Tento technologický postup cvičící provádí vždy, jestliže nemá absolutní jistotu o stavu zbraně. Na střelnici může někdy dojít k výměně zbraně s jiným cvičícím, v tu chvíli se bezpečnostní stereotyp provádí také

Tento proces jsem rozdělil do šesti fází:

1. Cvičící, držící pistoli převede zbraň do manipulačního prostoru.
2. Jakmile se zbraň nachází v manipulačním prostoru, musí zkontrolovat zásobníkovou šachtu (pohledem i hmatem).
3. Poté provede natáhnutí závěru do zadní polohy a 2x pohledem zkontroluje zásobníkovou šachtu a nábojovou komoru.

4. Po kontrole komory i šachty, razantně - opakovaně stahuje závěr do zadní polohy a zpět. Tento úkon dělá z důvody kontroly zachyceného náboje ve zbrani. Znovu zkontroluje zásobníkovou šachtu a nábojovou komoru a dynamicky vypustí závěr do přední polohy.

5. V tuto chvíli je zbraň natažená a musí být vypuštěno bicí ústrojí. Cvičící zamíří do bezpečnostního prostoru a provede mířenou ránu jistoty.

6. V tuto chvíli je zbraň po bezpečnostním stereotypu a stahuje zbraň zpět do pohotovostní polohy. Čeká na další pokyn řídicího nebo instruktora střelecké přípravy.

Pohotovostní poloha – Poloha zbraně, uchopena před tělem. Cvičící čeká na další povel instruktora.

Manipulační prostor - Prostor, který využíváme k veškeré manipulaci se zbraní.

Zásobníková šachta – Duté místo ve zbrani, kde cvičící vkládá zásobník.

Nábojová komora – Prostor v tělu zbraně. Po natáhnutí závěru, lze vidět skrz výhozní okno, zda jsou nebo nejsou náboje v nábojové komoře.

Bezpečnostní prostor – Prostor, kde cvičící vypouští bicí ústrojí zbraně. Musí být přesvědčen, že v tomto prostoru nejsou osoby nebo nijak neohrožuje sám sebe a ostatní cvičící.

Mířená rána jistoty – Vypuštění bicího mechanismu pistole do bezpečného prostoru cvičícím.

3.1.4 Stavby zbraně

Metodická příručka pro střelecký výcvik v Armádě české republiky rozlišuje 3 základní stavy zbraně – vybitá, nabitá, připravená. Je nutné říci, že stav zbraně rozlišujeme na základě úkolu, který nás čeká. Vybitá zbraň je přirozeně bez nábojů a naopak zbraň připravená naznačuje, že jsou ve zbrani náboje a cvičící bude očekávat střelbu. Všechny tyto stavy zbraně cvičící reflektují a rozumí jim. Pokud by nerozuměli, nejsou schopni provádět činnost na střelnici pod vedením instruktora střelecké přípravy. Abych docílil svého výzkumu, musel jsem všechny tyto stavy vysvětlit.

Nabitá zbraň

Zbraň je v pohotovostní poloze, zásobník je v zásobníkové šachtě zbraně, ale náboje nejsou v nábojové komoře. Cvičící může po natáhnutí závěru do zadní polohy vést střelbu na cíl. Čeká na další povel instruktora.

Tento proces jsem rozdělil do tří fází:

1. Cvičící jsou připraveni na přípravné čáře a slyší povel instruktora „**nabíjet**“, reflektují získané informace z nácviků a teorie a automaticky přesunou zbraň z pouzdra do manipulačního prostoru.

Zároveň slabou rukou vytahují zásobník ze sumky. Před vložením zásobníku do pouzdra zkontrolují náboje v zásobníku pohledem i hmatem. Následně vloží zásobník do zásobníkové šachty ve zbrani.

2. Po vložení zásobníku zásobníkové šachty, musí zkontrolovat, zda zásobník správně dorazil. V tomto případě razantně dotlačí zásobník a zatáhne. Tento úkon provede minimálně dvakrát. Po kontrole správného doražení zásobníku v zásobníkové šachtě, přetočí zbraň výhozním oknem nahoru.

3. Jakmile dokončí kontrolu výhozního okna, přesune zbraň zpět do pohotovostní polohy nebo do pouzdra.

Slabá ruka – Je to opačná ruka, kterou nedržíme zbraň. Cvičící, kteří jsou praváci, drží zbraň v pravé ruce a levou vytahují zásobník. Cvičící, kteří jsou leváci, mají opačný postup.

Přípravná čára – Pomyslná čára, označená bílými praporky po stranách, kde cvičící čekají na povel instruktora.

Palebná čára – Pomyslná čára, označená červenými praporky po stranách, kam se cvičící přesunou po povelu nabíjet. V tuto chvíli zaujali poslední poziční stanoviště, odkud povedou střelbu.

Sumka – Pouzdro pro zásobníky.

Výhozní okno – Zářez v rámu zbraně. Cvičící skrz výhozní okno vidí do nábojové komory, avšak musí být závěr v zadní poloze. Po výstřelu odtud vypadnou nábojnice.

Zbraň připravena

Zbraň je v pohotovostní poloze, zásobník je v zásobníkové šachtě a náboj je v nábojové komoře. V tuto chvíli je cvičící schopen vést střelbu ze SA i DA.

Tento proces jsem rozdělil do čtyř fází:

1. Cvičící zaujali pozici na přípravné čáře a slyší povel instruktora „**k boji**“, reflektují své předchozí znalosti z nácviků a teorie a automaticky převádí zbraň do manipulačního prostoru. Zároveň slabou vytahují zásobník s náboji ze sumky a pohledem i hmatem kontrolují uložené náboje v zásobníku, před vložením do zásobníkové šachty.

2. Stejně jako u stavu zbraně „nabítá“, cvičící zkontroluje uložení zásobníku v zásobníkové šachtě razantním doražením a zatáhnutím. Přetáčí zbraň výhozním oknem nahoru, a zároveň natahuje závěr do zadní polohy. Přetočení zbraně výhozním oknem nahoru, pohledem kontroluje zasunutí náboje do nábojové komory. Po úspěšném zavedení náboje do nábojové komory se přesvědčí, zda je náboj v komoře správně zasunut. Tento proces provede mírným zatažením závěru do zadní polohy tak, aby si nevyhodil uložený náboj v komoře. Jakmile se ujistí, že je náboj správně uložen v nábojové komoře, zopakuje proces uložení zásobníku v zásobníkové šachtě. Jelikož jsme zavedli náboj do nábojové komory, zásobník se může destabilizovat a proto se přesvědčují ještě jednou.

3. V tento moment uvedli zbraň do stavu „připravená“, převádí zbraň do pohotovostní polohy a čekají na další povel instruktora.

Vybitá zbraň

Zbraň je po bezpečnostním stereotypu v pouzdře. Zásobník je mimo zbraň a náboje nejsou v nábojové komoře. Cvičící neočekává střelbu, má kontrolu nad zbraní.

Tento proces jsem rozdělil do tří fází:

Poznámka: Má-li cvičící zbraň ve stavu „nabitá“ nebo „připravená“, může provádět činnost na povel „vybítet“. Taktéž může zbraň vybítet po dostřelení munice. Činnost na povel „vybítet“ se nijak nemění a nerozlišujeme, zda je zbraň „nabitá“ nebo „připravená“.

1. Na povel „**vybítet**“, přesune zbraň do manipulačního prostoru, vytahuje zásobník, pohledem i hmatem kontroluje, zda nejsou náboje uloženy v zásobníku a vkládá zásobník zpět do sumky nebo odhazovacího vaku. Přetáčí zbraň výhozním oknem nahoru, a zároveň natahuje závěr do zadní polohy. Zkontroluje zásobníkovou šachtu a nábojovou komoru. Po kontrole šachty i komory, razantně - opakovaně stahuje závěr do přední a zadní polohy. Poté dynamicky vypustí závěr do přední polohy.

2. Stejně jako u bezpečnostní kontroly zbraně, namíří do bezpečnostního prostoru a provede mířenou ránu jistoty.

Poznámka: Tento proces je stejný jako u bezpečnostního stereotypu, s rozdílem, že cvičící ukončil střelbu a musí se přesvědčit, že ve zbraní nejsou náboje a zbraň je zcela v pořádku.

3. Dokončil činnost, převádí zbraň do pohotovostní polohy nebo do pouzdra a čeká na další povel instruktora střelecké přípravy.

3.1.5 Polohy ke střelbě

Střelecká příprava v Armádě české republiky je velmi obsáhlá. Měl jsem k dispozici omezený čas a omezený počet cvičících. Musel jsem vybrat základní polohy ke střelbě z pistole i útočné pušky tak, abych dosáhl pozitivního výsledku svého výzkumu.

Je důležité, aby cvičící našli komfortní polohu při nácvicích, a proto se tyto nácviky ke střelecké přípravě často zavádějí. Při střelbě se musí cítit pohodlně a uvolněně. Než se dostanu s cvičícími na střelnici, musím se každému věnovat individuálně. Musím rozeznat negativní vlivy při zaujetí polohy a snažit se je odstranit.

Poloha – ve stoje

Je to jedna z nejzákladnějších poloh při střelbě z ručních zbraní. Zároveň je jedna z nejtěžších, protože na člověka působí tíha zbraně, vyčerpanost, soustředěnost a další fyzické i psychické faktory, ovlivňující člověka.

Nohy musí být na širší ramen ve stejné úrovni, ale dovoluji vysunout slabou nohu o půl chodidla dopředu. Většinou cvičící, kteří mají špatnou mobilitu a flexibilitu těla, si vyberou metodu s nohou mírně vysunutou dopředu. Není to však dogma, cítí-li se s nohou mírně vysunutou dopředu pohodlněji, může toho využít.

Záda, ramena a hrudník musí mít čelně k terči, kvůli správnému nastavení hrudní balistiky k cíli. Vyrovná záda, mírně se nakloní směrem dopředu a srovná ramena do stejné úrovně. Měl by docílit osy středu těla. To znamená, že dokonale vyrovná váhu do středu těla, za pomoci nohou, zad a kyčlí.

Aby dosáhl co nejmenšího zpětného rázu při střelbě, musí mít natažené obě ruce na zbrani a dotvořený správný úchop pistole.

Poloha – vysoký klek

Další polohu, kterou jsem vybral pro můj výzkum, je vysoký klek. Tuto polohu musí cvičící dokonale zaujmout a ovládnout. Protože patříme pod ozbrojené složky České republiky, musíme umět pracovat i se střelbou v taktické situaci. Tato poloha nám umožňuje vést střelbu neméně kvalitně, než u střelby ve stoje. Navíc snižujeme siluetu před nepřítelem nebo se díky ní lépe skryjeme.

V první fázi při nácvicích učím, že tuto polohu zaujímáme směrem dopředu. To znamená, že cvičící při zakleknutí nedává slabou nohu dozadu, ale dopředu. Při veškerém adrenalinu a euforii se stává, že při pohybu zpět šlápne na nerovnost a ztratí stabilitu, tudíž i přehled nad situací, která se děje před ním.

V samotné poloze musí dodržet 3 opěrné body – chodidlo slabé nohy, koleno silné nohy a špička boty silné nohy. Vznikne pomyslný trojúhelník a tři opěrné body, které využije k získání osy středu těla. Záda a ramena jsou vyrovnaná, stejně jako u střelby ve stoje.

Poloha – nízký klek

Stejně jako vysoký klek, tuto polohu cvičící zaujímá ze stoje. Při provedení této polohy, postupuje stejně jako v předchozím případě a dodržuje stejné zákonitosti. Poloha se však liší některými zásadami a prvky, které je potřeba dodržet. Jak nám napovídá název polohy, můžeme z něj pochopit, že bude silueta ještě nižší, než tomu bylo v případě polohy vysokého kleku. Zároveň si můžeme odvodit, že při zaujetí této polohy cvičící využívá nižší překážku jako kryt při střelbě.

Je důležité, aby dodržel tři opěrné body, stejně jako u vysokého kleku. To znamená – chodidlo slabé nohy, koleno silné nohy a špička boty silné nohy. Aby docílil nízkého kleku, musí si vytvořit oporu pro střelbu. K tomuto využije koleno slabé nohy, ale musí dodržet zásadu „měkké x tvrdé“ a naopak.

Měkké X tvrdé – Při střelbě z nízkého kleku cvičící využívá koleno jako oporu pro střelbu. Musí dodržet, aby loket tlakem působil do kvadricepsu nebo koleno opřené do tricepsu cvičícího.

Poloha – vleže

Většina cvičících, ale i instruktorů tuto polohu považuje za nejstabilnější a odpočinkovou. Zaujetí probíhá z různých poloh, ale vždy směrem dopředu, ze stejného důvodu jako v předchozích případech. Svým studentům říkám, že rozlišuji dva typy polohy vleže a s tím souvisí, k čemu tyto typy používat.

Poloha – v leže (statická střelba)

Určitě každý viděl odstřelovače ležet za puškou v různých filmech a dokumentech. Je to přesně ta statická poloha vleže, o které se budeme bavit. Jak nám napovídají filmy o odstřelovačích, jsou to vojáci, kteří čekají na nějaký cíl. Nehybně leží a vyčkávají. Nepotřebují tedy rychle vyrazit z místa a pokračovat v plnění úkolu.

Cvičící leží na břiše, nohy jsou mírně otevřené do tvaru písmene V. Silná noha musí být prodloužení osy zbraně → ruce → trup → silná noha a slabá noha jen dopomáhá ke stabilitě těla. Lokty střelícího jsou zapřené o tvrdý povrch a na zbrani je dotvořen úchop.

Poloha – v leže (dynamická střelba)

Tento typ cvičící zaujímá, plní-li nějaký úkol, potřebuje-li se rychle schovat nebo snížit siluetu. Avšak potřebuje se i rychle zvednout, proto se pár prvků u této polohy liší od polohy pro statickou střelbu.

Leží na břiše, nohy jsou podélně srovnány a špičky bot se zapírají o tvrdý povrch. Jak tedy můžeme vidět, rozdíl je v poloze nohou, z důvodu rychlejší akceschopnosti se zvednout a pokračovat v manévru. Lokty jsou zapřené o tvrdý povrch a na zbrani je dotvořen úchop.

3.1.6 Zásady pro úspěšnou střelbu a klíčové kompetence

Při nácvicích z pistole nařizují všem svým studentům, aby pochopili a zapamatovali si jednotlivé prvky pro kvalitní a úspěšnou střelbu. Jelikož se jedná o teorii, může spousta z nich zpochybnit tohle téma. Avšak jsem zastáncem toho, že se nemohou naučit kvalitně střílet, neznají-li základní zásady pro střelbu. Protože je neznají, neví, na co se v první fázi zaměřit a v které zásadě se zlepšit.

1. Postoj - Jak už jsem zmínil v předchozích bodech, je důležité, aby studenti našli správný postoj. Postoj musí být komfortní, přirozený, nesmí být křečovitý a především ho cvičící musí umět rychle a pohotově zaujmout.

2. Úchop – Silnou rukou obejmeme pažbičku pistole, ale nesmí to být křečovitě. Ukazováček silné ruky je po celou dobu mimo spoušť. Slabou rukou obejmeme zbylé hluché místa kolem pažbičky a prsty slabé ruky přeloží přes prsty silné ruky. Převážně se musí soustředit na sílu tlaku rukou, kolem pistole. Tento tlak vykonává slabá ruka, protože silná ruka se musí soustředit pouze na spuštění. Ve většině případů si úchop cvičící dotváří v průběhu kariéry, musí však dodržet tyto základní prvky pro úchop, aby docílil kvalitní střelby.

3. Míření – Míření je jeden z nejtěžších prvků střelby, pro začínajícího studenta. Cvičící převážně míří jedním okem, můj názor je ten, že je to špatně. Střelec musí mít přehled nad situací a musí vědět, co se děje kolem něj. Zaměří-li se pouze na mířidla silným okem a slabé oko má zavřené, ztratí přehled nad situací kolem něj. Všem vždy říkám, že nikdy nedocílí toho, aby viděli mušku i hledí stejně ostře. Musí najít správný úhel oka → mířidel → záměrného bodu, aby mířidla splývali v jedno.

4. Spouštění – Na tento prvek pro úspěšnou střelbu se zaměřuji u cvičících až po několika vystřelených nábojů, nebo-li až cvičící získá praxi a dril. Primárně říkám svým studentům, že je výstřel musí překvapit, v opačném případě se automaticky soustředí na výstřel a ukazováček na spoušti už neovlivní.

5. Reset spouště – Po mnoha vyučených hodin střeleckého výcviku jsem zjistil, že 60% cvičících netuší, co reset spouště je. Reset spouště definuji jako mechanismus, který vyvolá výstřel a po výstřelu v tomto mechanismu dochází ke „smazání paměti zbraně“. Další fází resetu je při vracení spouště do výchozí polohy. Jakmile dojde k resetu u spouště, může cvičící provést výstřel znovu, tudíž není potřeba vracet spoušť do výchozí polohy. Vnímá reset spouště při střelbě, dokáže jen zkušený střelec.

6. Kontrola mířidel na cíli – Jeden z prvků pro úspěšnou střelbu, který cvičící dokáže ovlivnit, zapamatovat si a naučit se. Kontrolou mířidel po výstřelu docílí klidné střelby, uklidní organismus, zpomalí dech a dokáže se opětovně soustředit na další výstřel.

7. Odhled – Tuto zásadu neprovádí 70% – 80% mých studentů, protože si myslí, že není potřeba. Jsem opačného názoru. Tak, jako se snažím odnaučit mířit jedním okem, snažím se naučit provádět odhled po výstřelu. A to z důvodu kontroly situace kolem cíle a kontroly situace, kolem střelce samotného, stejně jako při střelbě jedním okem.

2.2 Útočná puška CZ 805 Bren A1

Bojové použití

Útočná puška jednotlivce v Armádě české republiky, která je určena pro ničení živé síly mířenou střelbou na pozemní i vzdušné cíle. Modifikace náboj pro armádní složku je 5,56mm NATO.

Charakteristika

Z důvodu návyků pro různé typy střelců, byla navržena se sklopnou ramenní opěrou z teleskopického materiálu. AČR nakoupila dva typy této útočné pušky – s prodlouženou hlavní CZ 805 Bren A1, určenou pro pozemní jednotky a se zkrácenou hlavní CZ 805 Bren A2, určenou pro průzkumné a výsadkové jednotky. Ke zbrani se dají na montážní lišty přidělat různá příslušenství, protože lišty odpovídají normě MIL – STD 1913. Je vybavena kompletně odnímatelnou ramenní opěrou, lehce rozložitelná k čištění, velice přesná, spolehlivá a její balistická životnost přesahuje normu dnešních zbraní.

2.2.1 Takticko – technická data

Ráže	5,56 mm
Hmotnost s plným zásobníkem,	4,060 kg
Účinný dostřel	Do 500 m
Balistická životnost hlavně	20000 výstřelů
Hmotnost bez zásobníku a popruhu	3,49 kg
Počet nábojů v zásobníku	30 kusů
Délka útočné pušky s ramenní opěrou a bojovým nožem	1090 mm
Počet drážek v hlavní	6

2.2.2 Hlavní části útočné pušky

1. Plynová trubice s regulátorem odběru plynu
2. Píst
3. Vratné ústrojí
4. Závěr
5. Zadní hlava
6. Sklopná ramenní opěra
7. Demontážní čepy
8. Pouzdro závěru s mechanickými mířidly (muška, hledí)
9. Pažbička se spouštěcím mechanismem (spušťadlem) a zásobníkovou šachtou
10. ovládací – napínací páka
11. Hlaveň
12. Bojový nůž CZ 805

Obrázek 2 Hlavní části útočné pušky BREN CZ 805 A1

Mechanická mířidla

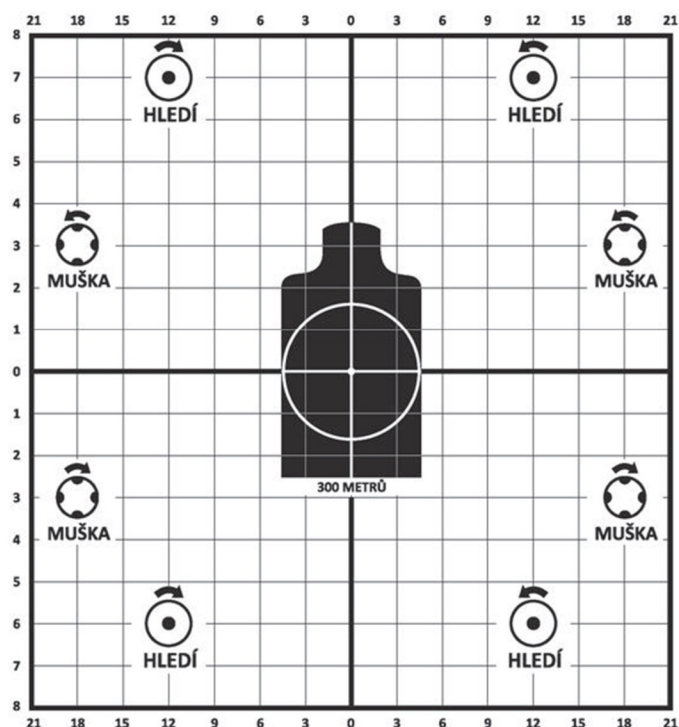
V rámci základních částí zbraně, jsou tyto mechanická mířidla. Muška, hledí jsou součástí zbraní po několik desetiletí a používají se dodnes, protože jsou spolehlivá a není potřeba mít zdroj napájení, aby byly funkční. K útočné pušce BREN CZ 805 jsou připevněná v horní části montážního RAILU a jsou lehce odnímatelná. Horní RAIL má několik zářezů, označených číselnou řadou 1 – 39. Svým studentům doporučuji mušku nastavit na pozici č. 2 a hledí na pozici č. 30, protože pro armádní střelecký a taktický výcvik využíváme další příslušenství ke zbraním, které se kotví také na horní RAIL útočné pušky.

Nastavení mechanických mířidel – rektifikace

Jakmile mí studenti získají teoretické znalosti a projdou hodinami nácviků, můžou své znalosti reflektovat a evokovat do praxe. V našem případě to znamená, že projdou prvním

nastřelením zbraně. Než s cvičícími začneme různá střelecká a kontrolní cvičení ve střelbě, je důležité provést rektifikaci mířidel. Zjednodušeně nazýváme „nastřelit zbraň“.

Pro tuto rektifikaci potřebujeme nástřelný terč, velikosti papírového formátu A4, rektifikační klíč pro mušku a plochý klíč pro hledí. Nástřelný terč je vyroben v měřítku na 300 metrovou vzdálenost. Tato vzdálenost není náhodně určena. Míří-li cvičící s útočnou puškou BREN CZ 805 na cíl, ve vzdálenosti 300 metrů, náš záměrný bod je ve středu tohoto cíle. Avšak pokud by střelec viděl cíl ve vzdálenosti $300 <$, jeho záměrný bod je nad středem cíle. Abych zjednodušil tento fakt, říkám studentům, aby pochopili pojem metná dálka.

Obrázek 3 Nástřelný terč

Technologický proces pro nástřelný terč při střelbě

Tento proces jsem rozdělil do tří fází:

1. Po obdržení pěti nábojů, ve vzdálenosti 25 metrů cvičící vedou střelbu na nástřelný terč, který vidíme na obrázku č. 4. Při střelbě míří do středu terče (označen bílou tečkou), soustředí se na frekvenci dechu, úchop zbraně a dodržují zásady pro úspěšnou střelbu. Jejich cílem je vytvořit soustřel pěti výstřelů, v co nejmenším rozptylu.
2. Provedu vyhodnocení zásahů v nástřelném terči. Jsou-li zásahy v horní nebo dolní polovině terče, musí nastavit mušku pomocí rektifikačního klíče. Vidí-li zásahy v pravé nebo levé části terče, soustředí se při rektifikaci na hledí. Malé kruhy s šipkami, s názvy „muška, hledí“ určují, kterou stranu zvolit pro montáž rektifikačními klíči.

Poznámka: Na mechanických mířidlech se nachází dílkovaná stupnice a každý tento dílek má měřitelnou hodnotu. Při nastavení rektifikačním klíčem mušky, je jeden dílek 4 mm, avšak u rektifikace hledí tento dílek je 8 mm. Jednoduše řečeno, pokud cvičící rektifikačními klíči klikne nahoru X dolů nebo doleva X doprava, posune se muška i hledí o dané milimetry. Čtverce, tvořící síť v nástřelném terči o rozměru 1x1 cm, pomáhají cvičícím v orientaci při počítání milimetrů.

3. Pokračují ve střelbě po pěti ranách do té doby, než zasáhnou střed nástřelného terče. Jakmile je jejich soustřel pěti vstřelů uprostřed terče, říkáme, že zbraň je nastřelená. Za této situace můžeme pokračovat v pokročilé střelbě.

Metná dálka – Je dálka, při které střela nepřevyšší výšku cíle, po celou dobu dráhy jejího letu.

Záměrný bod – Je bod, na který cvičící míří → cíl.

2.2.3 Polohy ke střelbě

Poloha – ve stoje

Cvičící na obrázku č. 4 dodržuje zásady pro střelbu z útočné pušky BREN CZ 805. Levá (slabá) noha je mírně vysunutá dopředu, záda i ramena jsou vytočeny směrem k cíli a na zbrani je dotvořen předepsaný úchop.

Obrázek 4 *Poloha – ve stoje*

Poloha – vysoký klek

Tři opěrné body (chodidlo slabé nohy, koleno silné nohy, špička boty silné nohy), které jsou potřeba pro střelbu z vysokého kleku vidíme na obrázku č. 5.

Obrázek 5 *Poloha – vysoký klek*

Poloha – nízký klek

Cvičící na obrázku č. 6 využil svou mobilitu těla a posadil se na pravou nohu, která je pevně zapřená o tvrdý povrch. Tento styl jsem ocenil, protože využil čas při nácvicích a vyhodnotil, že cítí vyšší komfort a klid při střelbě.

Obrázek 6 *Poloha – nízký klek*

Poloha – v leže (dynamická střelba)

Nohy symbolizují tvar písmena V tak, jak jsem zmínil v předchozích odstavcích své práce. Když se však podíváme na obrázek č. 7, můžeme vidět, že cvičící nemá tělo dokonale srovnané. Silná pravá noha musí být prodloužení osy zbraně → ruce → trup → silná noha.

Obrázek 7 *Poloha – v leže (statická střelba)*
boční pohled

Obrázek 8 *Poloha – v leže*
(statická střelba) pohled zezadu

3 REVIZE TEMATICKÉHO CELKU V PRAXI

NÁZEV VZDĚLÁVACÍ AKCE	KDO	KDY	PROČ
Teoretické a praktické základy odborného střeleckého výcviku	30 vojáku v profesionální službě AČR	V roce 2021 - 2022	K získání potřebných znalostí a nácviků pro střelecký výcvik

Výuková jednotka	Výukový cíl výukové jednotky	Způsob ověření	Formulace cíle učební úlohy dle taxonomie
1	Cvičící si zapamatuje bezpečnostní opatření při střelbě z ručních zbraní na střelnici a umí je definovat.	Orientační ústní nebo písemné přezkoušení všech cvičících	1.0 Úlohy vyžadující pamětní reprodukci poznatků
2	Cvičící definuje charakteristiku, bojové použití, zná principy nabíjení, vybíjení a popíše hlavní části pistole CZ 75 SP – 01 Phantom.	Orientační ústní nebo písemné přezkoušení všech cvičících	1.0 Úlohy vyžadující pamětní reprodukci poznatků 2.0 Úlohy vyžadující jednoduché myšlenkové operace s poznatky
3	Cvičící vyjmenuje	Orientační ústní a	2.0 Úlohy

	<p>vlastními slovy 7 klíčových kompetencí pro úspěšnou střelbu z pistole CZ 75 SP – 01 Phantom a zná jejich podstatu. Následně demonstruje.</p>	<p>praktické přezkoušení všech cvičících</p>	<p>vyžadující jednoduché myšlenkové operace s poznatky</p>
4	<p>Cvičící simuluje nabití, vybití zbraně a demonstruje základní polohy pro střelbu z pistole CZ 75 SP – 01 Phantom.</p>	<p>Individuální přezkoušení všech cvičících z praktické části nácviků</p>	<p>4.0 Úlohy vyžadující sdělení poznatků</p>
5	<p>Cvičící definuje charakteristiku, bojové použití, zná principy nabíjení, vybíjení a popíše hlavní části útočné pušky BREN CZ 805.</p>	<p>Orientační ústní nebo písemné přezkoušení všech cvičících</p>	<p>1.0 Úlohy vyžadující pamětní reprodukci poznatků</p>
6	<p>Cvičící simuluje nabití, vybití zbraně a demonstruje základní polohy pro střelbu z útočné pušky BREN CZ 805.</p>	<p>Individuální přezkoušení všech cvičících z praktické části nácviků</p>	<p>1.0 Úlohy vyžadující pamětní reprodukci poznatků 2.0 Úlohy vyžadující jednoduché myšlenkové operace s poznatky</p>
7	<p>Reflektuje teoretické,</p>	<p>Praktické přezkoušení všech</p>	<p>4.0 Úlohy vyžadující sdělení</p>

	<p>nácvikové znalosti a vyzkouší si je v praxi. Cvičící posoudí svou střelbu na terč číslo 4 s kruhy z útočné pušky BREN CZ 805 a CZ 75 SP – 01 Phantom. Provede sebehodnocení, sebereflexi, uvede klady a zápory při střelbě.</p>	<p>cvičících na střelnici</p>	<p>poznatků</p> <p>5.0 Úlohy vyžadující produktivní myšlení</p>
--	---	--------------------------------------	---

3.1 Příprava vyučovací jednotky č.1

Profese: Profesionální voják

Předmět: Střelecká příprava

Tematický celek: Teoretické a praktické základy odborného střeleckého výcviku

Tematický cíl: Cvičící si zapamatuje bezpečnostní opatření při střelbě z ručních zbraní na střelnici a umí je definovat.

Zdroj podkladů: Osobní příprava na vyučovací jednotku.

Konkrétní téma/učivo: Bezpečnostní opatření zkr. BOZP

Časová dotace: 120 minut

Vstupní podmínky: Cvičící si uvědomuje, že bezpečnostní opatření jsou potřeba v každém zaměstnání a interpretuje základní znalosti ze základního vojenského výcviku z Výcvikové akademie ve Vyškově.

Cíl výuky: Kognitivní, afektivní.

Cvičící definuje bezpečnostní opatření při držení střelné zbraně, zapamatuje si všechny bezpečnostní opatření střelby a pohybu na střelnici. Uvědomuje si důležitost bezpečnosti se zbraní a popíše vlastními slovy pojmy – bezpečný prostor, manipulační prostor, bezpečnostní stereotyp, a mířená rána jistoty.

Organizační forma: Forma hromadného vyučování v učebně.

Metoda: Výklad, prezentace.

Postup realizace ve výuce:

ÚVODNÍ ČÁST: Instruktor se představí, provede nástup cvičících před vyučovací jednotkou, zkontroluje docházku.

PRACOVNÍ ČÁST: Instruktor vysvětlí důležitost BOZP, provede teoretický výklad na téma BOZP a předá cvičícím směrnice BOZP v papírové formě. Po celou dobu vyučovací jednotky využívá aktivizační metody v podobě kontrolních otázek. Cvičící reflektují znalosti z teoretického výkladu instruktora a studují skripta, které obdrželi od instruktora.

ZÁVEREČNÁ ČÁST: Instruktor prověří znalosti všech cvičících písemným testem. Vyhodnotí test a provede zpětnou vazbu. Kontrola poznatků a sebereflexe cvičících.

3.2 Příprava vyučovací jednotky č.2

Profese: Profesionální voják

Předmět: Střelecká příprava

Tematický celek: Teoretické a praktické základy odborného střeleckého výcviku.

Tematický cíl: Cvičící definuje charakteristiku, bojové použití, zná principy nabíjení, vybíjení a popíše hlavní části pistole CZ 75 SP – 01 Phantom.

Zdroj podkladů: Osobní příprava na vyučovací jednotku.

Konkrétní téma/učivo: Nauka o zbrani

Časová dotace: 120 minut

Vstupní podmínky: Cvičící interpretuje základní znalosti ze základního vojenského výcviku z Výcvikové akademie ve Vyškově. Chápe podstatu teoretických znalostí v činnosti nabíjení a vybíjení zbraně.

Cíl výuky: Kognitivní, afektivní.

Cvičící svými slovy definuje charakteristiku a bojové použití pistole CZ 75 – 01 Phantom. Popíše jednotlivé kroky při činnosti nabíjení, vybíjení a zbraň do stavu připravena. Ve kvízu samostatně přiřadí názvy k hlavním částem pistole CZ 75 – 01 Phantom.

Organizační forma: Forma hromadného vyučování v učebně, individuální práce s cvičícími.

Metoda: Výklad, prezentace.

Postup realizace ve výuce:

ÚVODNÍ ČÁST: Instruktor provede nástup cvičících před vyučovací jednotkou, zkontroluje docházku.

PRACOVNÍ ČÁST: Instruktor předá pracovní listy, obsahující definice charakteristiky, bojového použití a hlavních částí pistole CZ 75 – 01 Phantom. Provede výklad na téma - technologický postup při činnosti nabíjení, vybití, zbraň do stavu připravena a uvede klady a zápory jednotlivých kroků, při těchto činnostech. Cvičící pečlivě studují pracovní listy a reflektují technologický výklad instruktora.

ZÁVEREČNÁ ČÁST: Instruktor prověří znalosti všech cvičících ústním přezkoušením a kvízem, který obsahuje názvy hlavních částí pistole a jednotlivé prvky hlavních částí pistole. Provede celkové vyhodnocení jednotlivců a zpětnou vazbu. Kontrola poznatků a sebereflexe cvičících.

3.3 Příprava vyučovací jednotky č.3

Profese: Profesionální voják

Předmět: Střelecká příprava

Tematický celek: Teoretické a praktické základy odborného střeleckého výcviku.

Tematický cíl: Cvičící vyjmenuje vlastními slovy 7 klíčových kompetencí pro úspěšnou střelbu z pistole CZ 75 SP – 01 Phantom a zná jejich podstatu. Následně demonstruje.

Zdroj podkladů: Osobní příprava na vyučovací jednotku.

Konkrétní téma/učivo: Klíčové kompetence k úspěšné střelbě

Časová dotace: 120 minut

Vstupní podmínky: Cvičící vyjmenuje hlavní části pistole CZ 75 – 01 Phantom, uvede základní postupy a principy vybití a nabíjení pistole CZ 75 – 01 Phantom.

Cíl výuky: Kognitivní, psychomotorický.

Cvičící samostatně definuje 7 klíčových kompetencí pro úspěšnou střelbu pistole z CZ 75 – 01 Phantom. Z demonstrace instruktora reflektuje teoretické i praktické znalosti. Následně samostatně demonstruje a simuluje činnost.

Organizační forma: Forma hromadného vyučování, individuální práce s cvičícími.

Metoda: Výklad, demonstrace.

Postup realizace ve výuce:

ÚVODNÍ ČÁST: Instruktor provede nástup cvičících před vyučovací jednotkou, zkontroluje docházku. Prověří znalosti kontrolními otázkami z hlavních částí pistole CZ 75 – 01 Phantom.

PRACOVNÍ ČÁST: Předá skripta, obsahující 7 klíčových kompetencí pro úspěšnou střelbu z pistole CZ 75 – 01 Phantom. Po probrání každé klíčové kompetence prověří, zda cvičící reflektovali jeho výklad. Simuluje kroky jednotlivých kompetencí a cvičící se snaží zapamatovat a

rozpoznat důležité zásady této činnosti. Poté instruktor zadá individuální práci všem studentům, k získání potřebného návyku.

ZÁVEREČNÁ ČÁST: Cvičící jednotlivě definují všechny klíčové kompetence a následně instruktor vyhodnotí jejich simulační činnost. Provede celkové vyhodnocení jednotlivců a zpětnou vazbu cvičících. Kontrola poznatků a sebereflexe cvičících.

3.4 Příprava vyučovací jednotky č.4

Profese: Profesionální voják

Předmět: Střelecká příprava

Tematický celek: Teoretické a praktické základy odborného střeleckého výcviku.

Tematický cíl: Cvičící simuluje nabití, vybití zbraně a demonstruje základní polohy pro střelbu z pistole CZ 75 SP – 01 Phantom.

Zdroj podkladů: Osobní příprava na vyučovací jednotku.

Konkrétní téma/učivo: Stavby zbraně

Časová dotace: 120 minut

Vstupní podmínky: Cvičící zná všechny principy nabití a vybití zbraně a popíše klíčové faktory pro střelbu z pistole z různých poloh.

Cíl výuky: Kognitivní, psychomotorický.

Cvičící provede úkon „nabíjet, vybíjet, k boji“ na povel instruktora, přičemž tyto stavby zbraně dokáže provést při zaujetí různých poloh. Dokáže rozlišit, kdy je poloha pro střelbu z pistole CZ 75 SP – 01 Phantom stabilizovaná.

Organizační forma: Forma hromadného vyučování v učebně, individuální práce s cvičícími.

Metoda: Výklad, demonstrace.

Postup realizace ve výuce:

ÚVODNÍ ČÁST: Instruktor provede nástup cvičících před vyučovací jednotkou, zkontroluje docházku. Přezkouší znalosti cvičících o pistoli CZ 75 SP – 01 Phantom (charakteristika, bojové použití, části zbraně), ověří znalosti 7 klíčových kompetencí pro úspěšnou střelbu z pistole.

PRACOVNÍ ČÁST: Cvičící v řad nastoupí, pozorují instruktora a reflektují znalosti z jeho demonstrace. Ten předvádí fáze jednotlivých stavů zbraně tak, aby všichni cvičící pochopili, co je potřeba dodržet, aby nebylo porušeno BOZP a dodrželi všechny důležité zásady.

ZÁVĚREČNÁ ČÁST: Nakonec cvičící předvedou, co se naučili, instruktor vyhodnotí každého cvičícího zvlášť. Eviduje poznámky, aby věděl, komu se musí věnovat individuálně. Provede

celkové vyhodnocení jednotlivců a zpětnou vazbu cvičících. Kontrola poznatků a sebereflexe cvičících.

3.5 Příprava vyučovací jednotky č.5

Profese: Profesionální voják

Předmět: Střelecká příprava

Tematický celek: Teoretické a praktické základy odborného střeleckého výcviku.

Tematický cíl: Cvičící definuje charakteristiku, bojové použití, zná principy nabíjení, vybíjení a popíše hlavní části útočné pušky BREN CZ 805.

Zdroj podkladů: Osobní příprava na vyučovací jednotku.

Konkrétní téma/učivo: Nauka o zbrani

Časová dotace: 120 minut

Vstupní podmínky: Cvičící interpretuje základní znalosti ze základního vojenského výcviku z Výcvikové akademie ve Vyškově. Chápe podstatu teoretických znalostí v činnosti nabíjení a vybíjení zbraně.

Cíl výuky: Kognitivní, afektivní.

Cvičící svými slovy definuje charakteristiku a bojové použití útočné pušky BREN CZ 805. Popíše jednotlivé kroky při činnosti nabíjení, vybíjení a zbraň do stavu připravena. Ve kvízu samostatně přiřadí názvy k hlavním částem pistole útočné pušky BREN CZ 805.

Organizační forma: Forma hromadného vyučování v učebně, individuální práce s cvičícími.

Metoda: Výklad, prezentace.

Postup realizace ve výuce:

ÚVODNÍ ČÁST: Instruktor provede nástup cvičících před vyučovací jednotkou, zkontroluje docházku.

PRACOVNÍ ČÁST: Instruktor předá pracovní listy, obsahující definice charakteristiky, bojového použití a hlavních částí útočné pušky BREN CZ 805. Provede výklad na téma - technologický postup při činnosti nabíjení, vybíjení, zbraň do stavu připravena a uvede klady a zápory jednotlivých kroků, při těchto činnostech. Cvičící pečlivě studují pracovní listy a reflektují technologický výklad instruktora.

ZÁVEREČNÁ ČÁST: Instruktor prověří znalosti všech cvičících ústním přezkoušením a kvízem, který obsahuje názvy hlavních částí pistole a jednotlivé prvky hlavních částí pistole. Provede celkové vyhodnocení jednotlivců a zpětnou vazbu. Kontrola poznatků a sebereflexe cvičících.

3.6 Příprava vyučovací jednotky č.6

Profese: Profesionální voják

Předmět: Střelecká příprava

Tematický celek: Teoretické a praktické základy odborného střeleckého výcviku.

Tematický cíl: Cvičící simuluje nabití, vybití zbraně a demonstruje základní polohy pro střelbu z útočné pušky BREN CZ 805.

Zdroj podkladů: Osobní příprava na vyučovací jednotku.

Konkrétní téma/učivo: Stavby zbraně

Časová dotace: 120 minut

Vstupní podmínky: Cvičící zná všechny principy nabití a vybití zbraně a popíše klíčové faktory pro střelbu z útočné pušky BREN CZ 805 z různých poloh.

Cíl výuky: Kognitivní, psychomotorický.

Cvičící provede úkon „nabíjet, vybíjet, k boji“ na povel instruktora, přičemž tyto stavby zbraně dokáže provést při zaujetí různých poloh. Dokáže rozlišit, kdy je poloha pro střelbu z útočné pušky BREN CZ 805 stabilizovaná.

Organizační forma: Forma hromadného vyučování, individuální práce s cvičícími.

Metoda: Výklad, demonstrace.

Postup realizace ve výuce:

ÚVODNÍ ČÁST: Instruktor provede nástup cvičících před vyučovací jednotkou, zkontroluje docházku. Přezkouší znalosti cvičících útočné pušky BREN CZ 805 (charakteristika, bojové použití, části zbraně).

PRACOVNÍ ČÁST: Cvičící v řad nastoupí, pozorují instruktora a reflektují znalosti z jeho demonstrace. Ten předvádí fáze jednotlivých stavů zbraně tak, aby všichni cvičící pochopili, co je potřeba dodržet, aby nebylo porušeno BOZP a dodrželi všechny důležité zásady.

ZÁVĚREČNÁ ČÁST: Nakonec cvičící předvedou, co se naučili, instruktor vyhodnotí každého cvičícího zvlášť. Eviduje poznámky, aby věděl, komu se musí věnovat individuálně. Provede celkové vyhodnocení jednotlivců a zpětnou vazbu cvičících. Kontrola poznatků a sebereflexe cvičících.

3.7 Příprava vyučovací jednotky č.7

Profese: Profesionální voják

Předmět: Střelecká příprava

Tematický celek: Teoretické a praktické základy odborného střeleckého výcviku.

Tematický cíl: Reflektuje teoretické, nácvikové znalosti a vyzkouší si je v praxi. Cvičící posoudí svou střelbu na terč číslo 4 s kruhy, z útočné pušky BREN CZ 805 a pistole CZ 75 SP – 01 Phantom . Provede sebehodnocení, sebereflexi, uvede klady a zápory při střelbě.

Zdroj podkladů: Osobní příprava na vyučovací jednotku.

Konkrétní téma/učivo: Stavby zbraně, nauka o zbrani, praktické přezkoušení

Časová dotace: 240 minut

Vstupní podmínky: Cvičící defínuje bezpečnostní opatření při střelbě z ručních zbraní na střelnici. Cvičící zná všechny principy nabití a vybití obou zbraní a využije klíčové faktory pro střelbu z útočné pušky BREN CZ 805 a 7 klíčových kompetencí pro úspěšnou střelbu z pisotole CZ 75 SP – 01 Phantom.

Cíl výuky: Kognitivní, psychomotorický. Afektivní

Organizační forma: Praktická zkouška, individuální práce s cvičícími.

Metoda: Výklad, demonstrace.

Postup realizace ve výuce:

ÚVODNÍ ČÁST: Instruktor provede nástup cvičících před vyučovací jednotkou, zkontroluje docházku. Ověří znalosti cvičících z oblasti BOZP, nauce o zbrani a stavech útočné pušky BREN CZ 805 a pisotole CZ 75 SP – 01 Phantom. Vysvětlí, z čeho se bude skládat praktické přezkoušení střelby z ručních zbraní a jakým způsobem bude probíhat vyhodnocení.

PRACOVNÍ ČÁST: Cvičící, kteří jsou schopni vést střelbu z ručních zbraní, vykonají praktické přezkoušení instruktora střelecké přípravy. Řídí se pokyny instruktora na střelnici. Ten eviduje veškeré výsledky cvičících, aby mohl provést vyhodnocení a cvičící měli zpětnou vazbu o tom, jak si vedli při samotné střelbě.

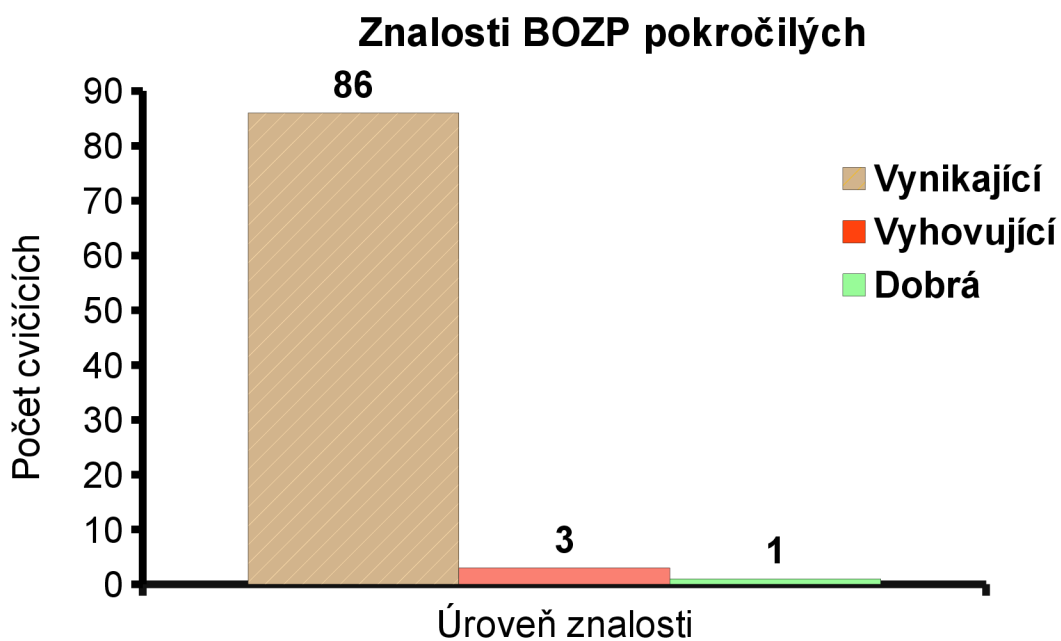
ZÁVĚREČNÁ ČÁST: Instruktor provede celkové vyhodnocení jednotlivců a zpětnou vazbu cvičících. Kontrola poznatků a sebereflexe cvičících.

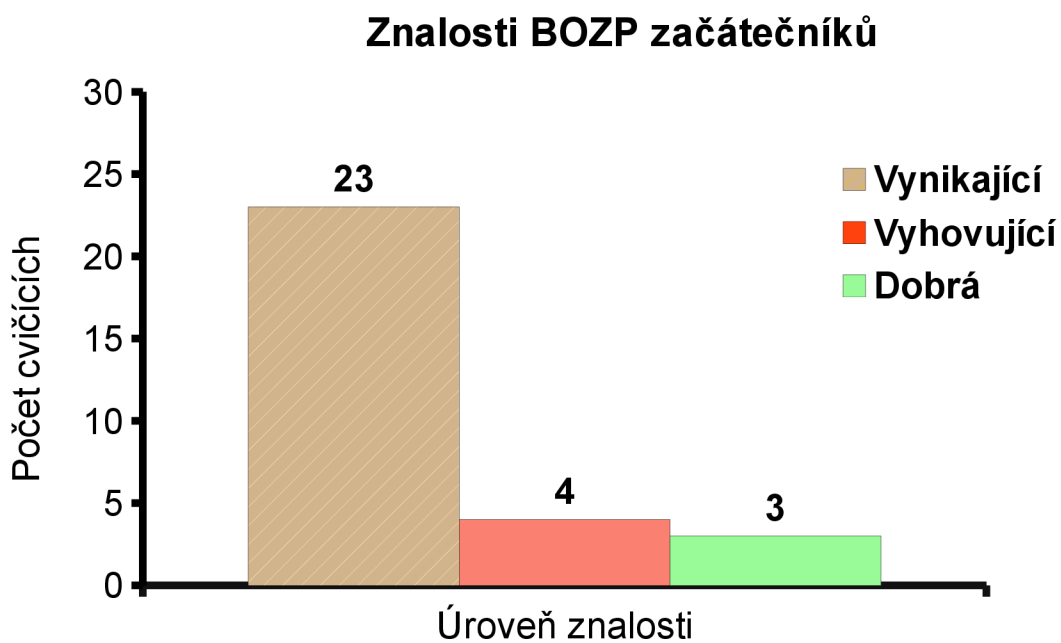
Obrázek 9 *Terč č.4 s kruhy*

4 VÝSLEDKY

V této kapitole je soubor sto dvaceti cvičících příslušníků AČR vyhodnocen dle jejich individuálních výsledků po přezkoušení v jednotlivých vyučovacích jednotkách. Výsledky jsou zaznamenány ve formě grafů, kde je znázorněna jejich úroveň znalosti při teoretických základech BOZP a nauce o zbraních. Dále byla posouzena praktická manipulace s pistolí CZ 75 – 01 Phantom a útočnou puškou BREN CZ 805. V této studii byli v každé vyučovací jednotce porovnáváni cvičící s pokročilými znalostmi a cvičící se základními poznatky v oblasti střeleckého výcviku.

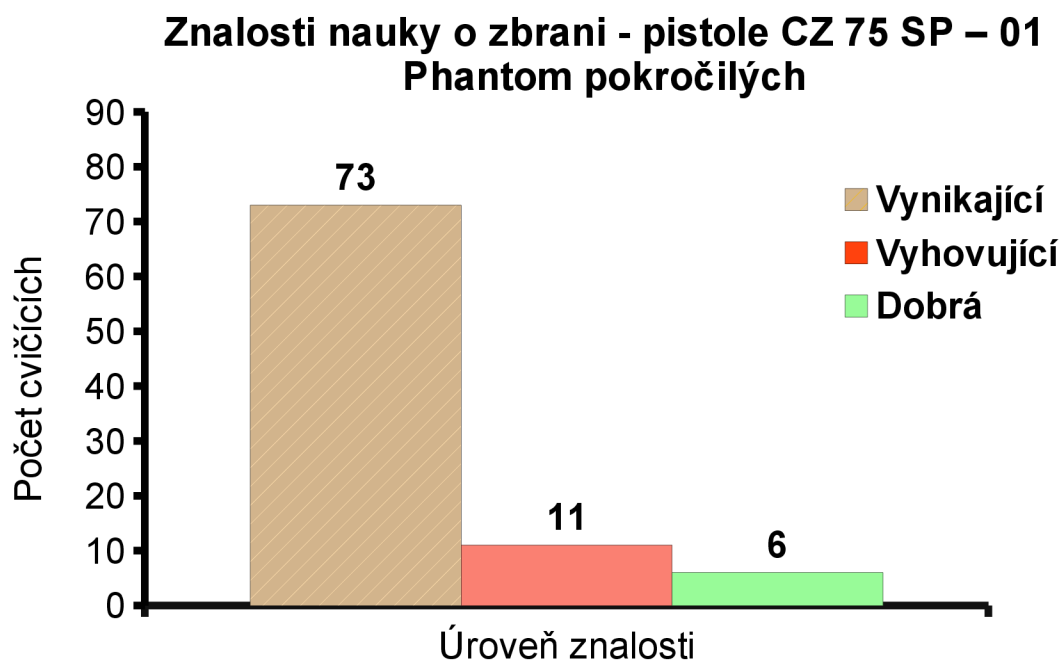

Obrázek 10 Grafické vyhodnocení úrovně znalosti pokročilých cvičících v oblasti teorie BOZP

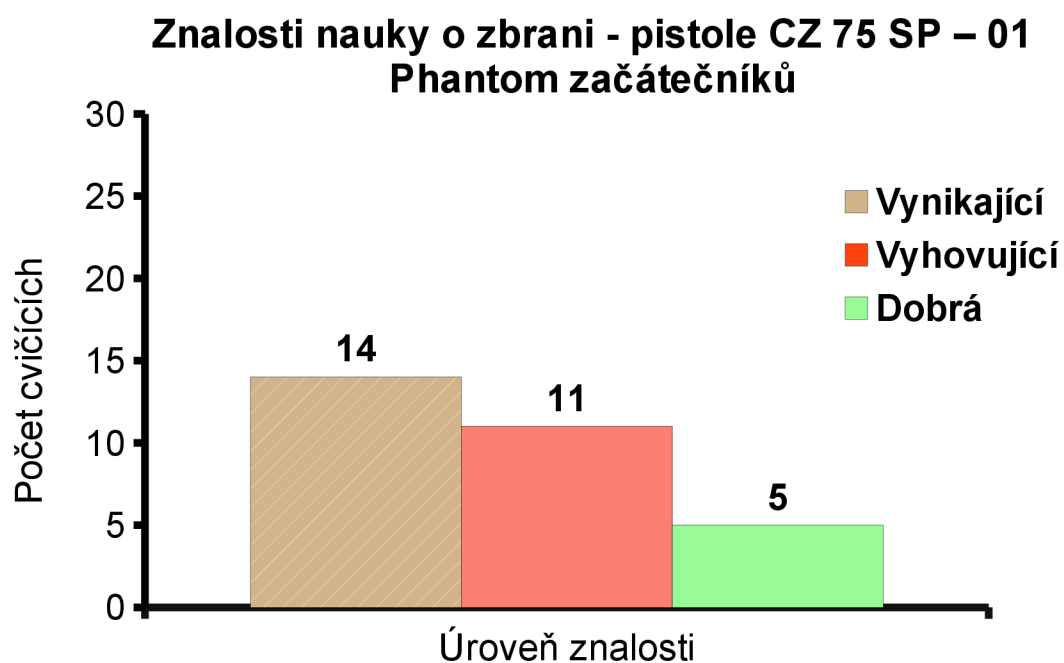

Obrázek 11 Grafické vyhodnocení úrovně znalosti začínajících cvičících v oblasti teorie BOZP

Vyučovací jednotka 2

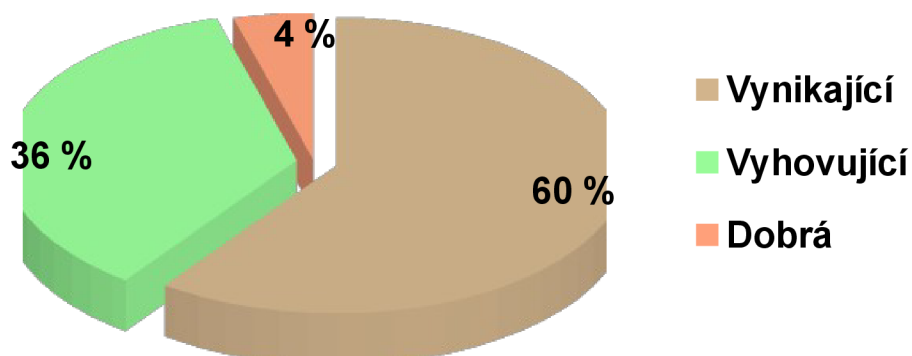

Obrázek 12 Grafické vyhodnocení znalosti pokročilých cvičících v oblasti teorie nauky o pistoli CZ 75 SP – 01 Phantom

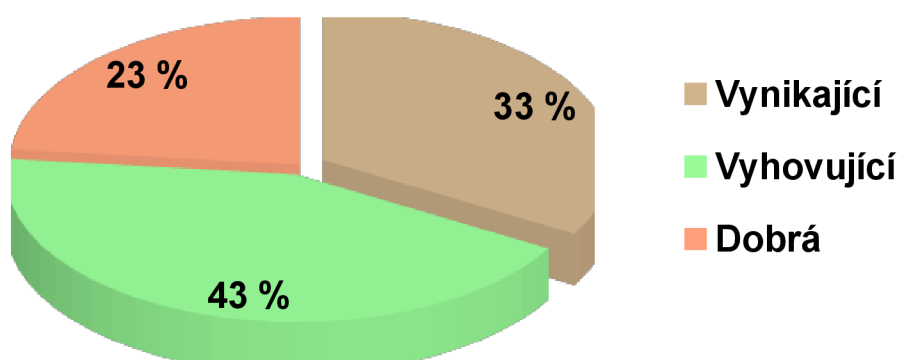
Obrázek 13 Grafické vyhodnocení znalosti začínajících cvičících v oblasti teorie nauky o pistoli CZ 75 SP – 01 Phantom

Znalosti klíčových kompetencí s následnou ukázkou pokročilých

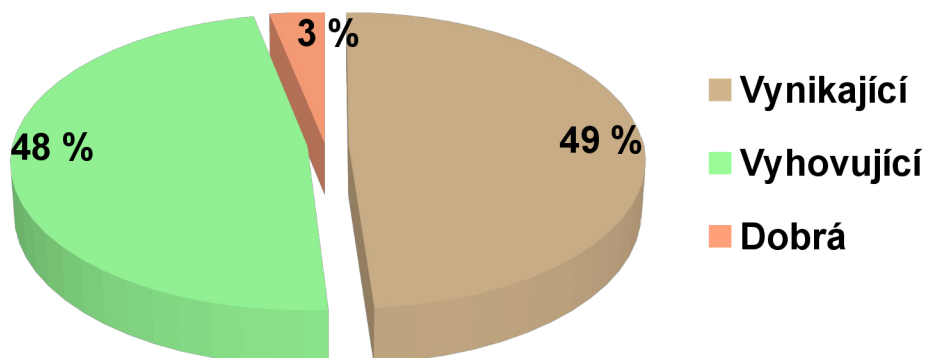
Obrázek 14 Procentuální vyjádření úrovně znalosti pokročilých cvičících v oblasti klíčových kompetencí s praktickou ukázkou

Znalosti klíčových kompetencí s následnou ukázkou začátečníků

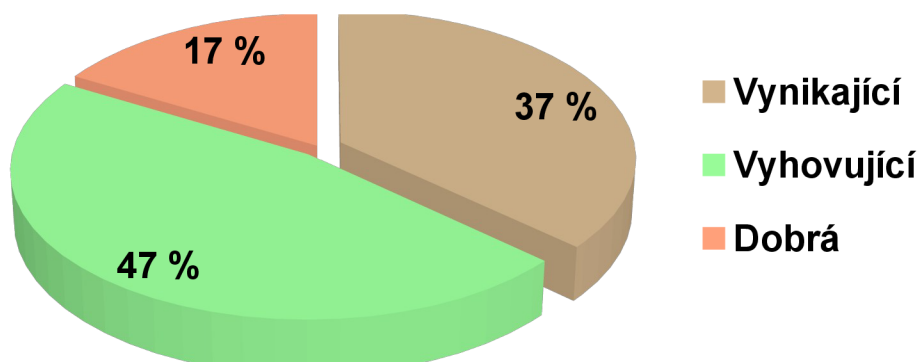
Obrázek 15 Procentuální vyjádření úrovně znalosti začínajících cvičících v oblasti klíčových kompetencí s praktickou ukázkou

Úroveň praktické ukázky manipulace pokročilých s pistolí CZ 75 SP – 01 Phantom v různých polohách

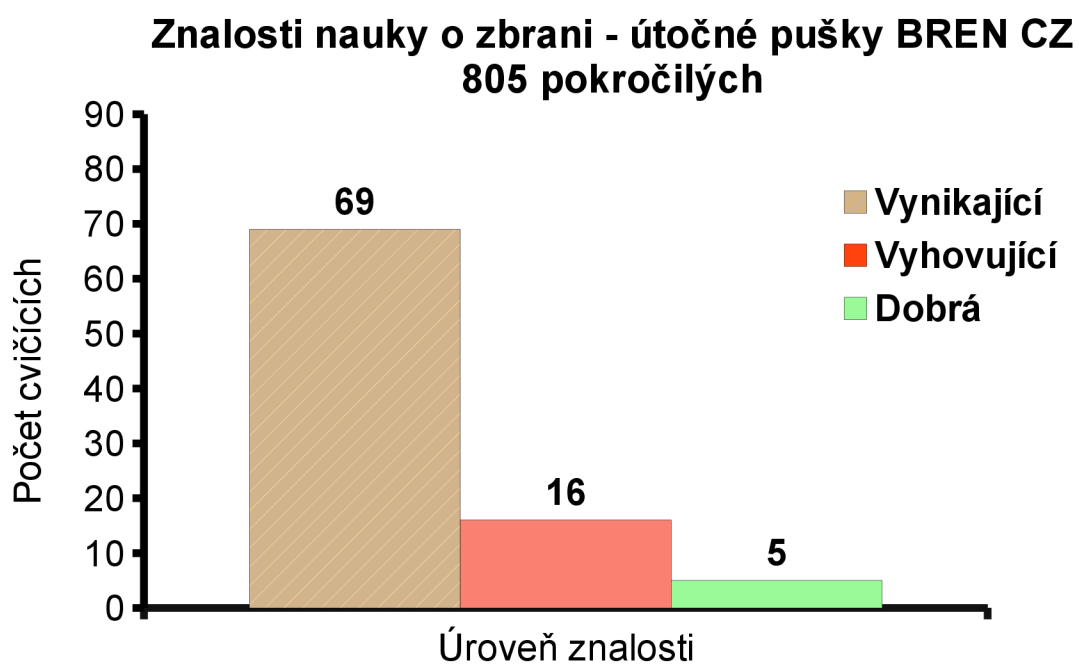

Obrázek 16 Procentuální vyjádření úrovně gramotnosti pokročilých cvičících v oblasti manipulace s pistolí CZ 75 SP – 01 Phantom

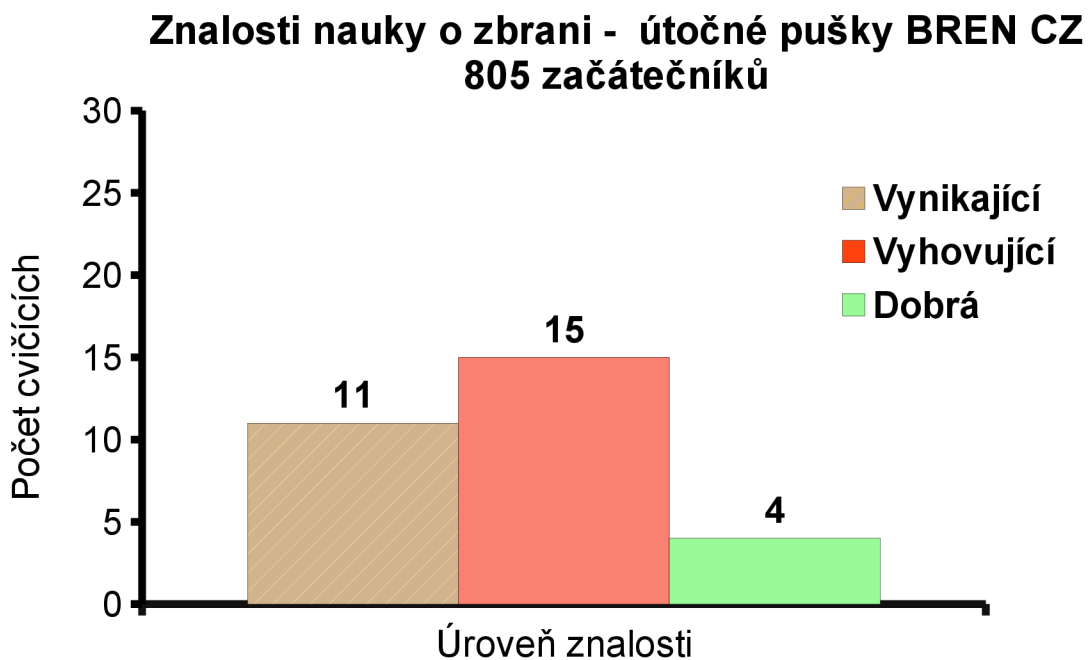
Úroveň praktické ukázky manipulace začátečníků s pistolí CZ 75 SP – 01 Phantom v různých polohách

Obrázek 17 Procentuální vyjádření úrovně gramotnosti začínajících cvičících v oblasti manipulace s pistolí CZ 75 SP – 01 Phantom

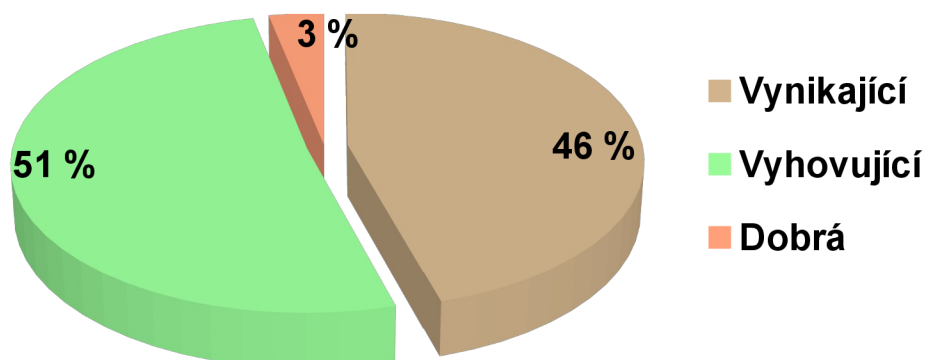

Obrázek 18 Grafické vyhodnocení znalosti pokročilých cvičících v oblasti teorie nauky o útočné pušce BREN CZ 805

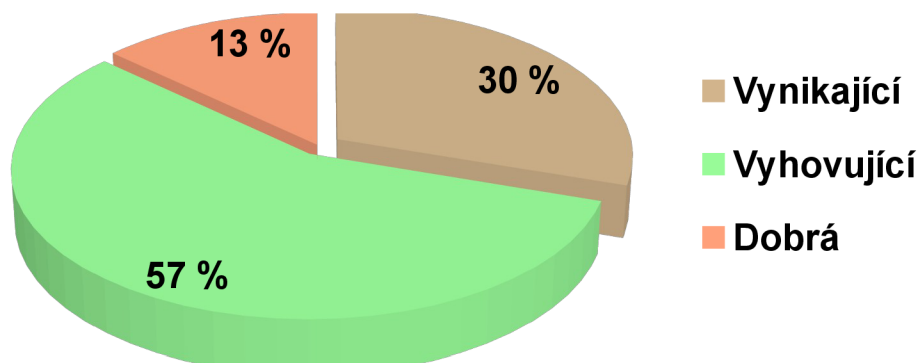
Obrázek 19 Grafické vyhodnocení znalosti začínajících cvičících v oblasti teorie nauky o útočné pušce BREN CZ 805

Úroveň praktické ukázky manipulace pokročilých s útočnou puškou BREN CZ 805 v různých polohách

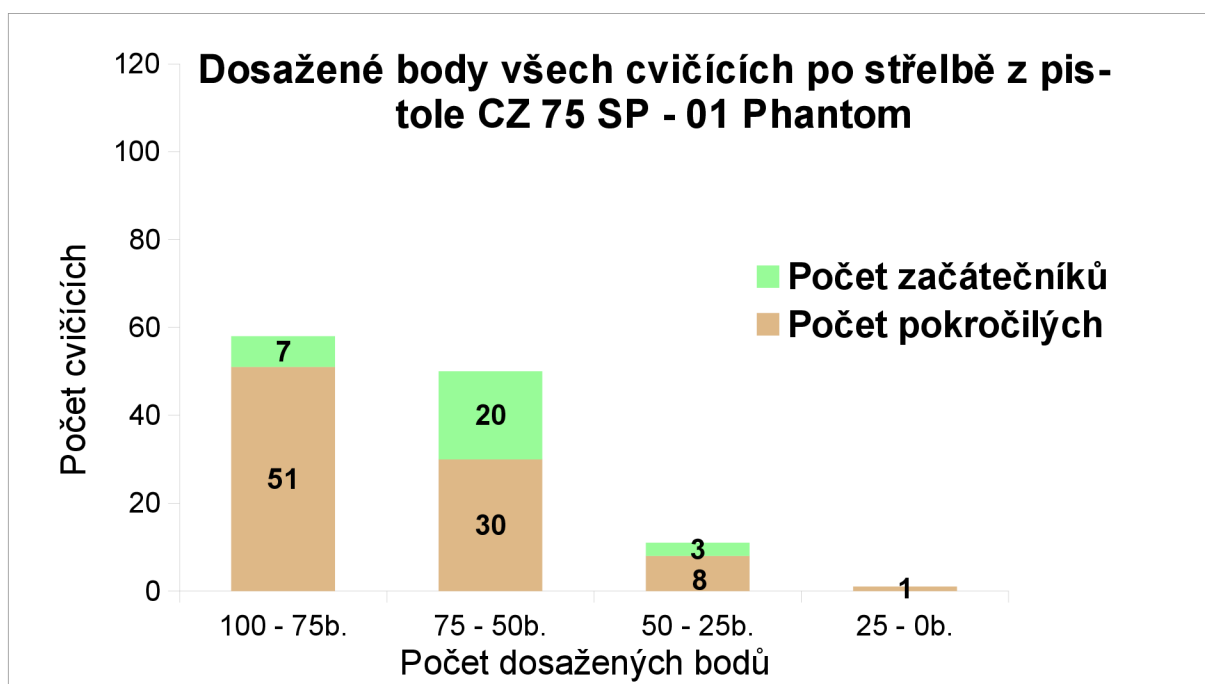
Obrázek 20 Procentuální vyjádření úrovně gramotnosti pokročilých cvičících v oblasti manipulace s útočnou puškou BREN CZ 805

Úroveň praktické ukázky manipulace začátečníků s útočnou puškou BREN CZ 805 v různých polohách

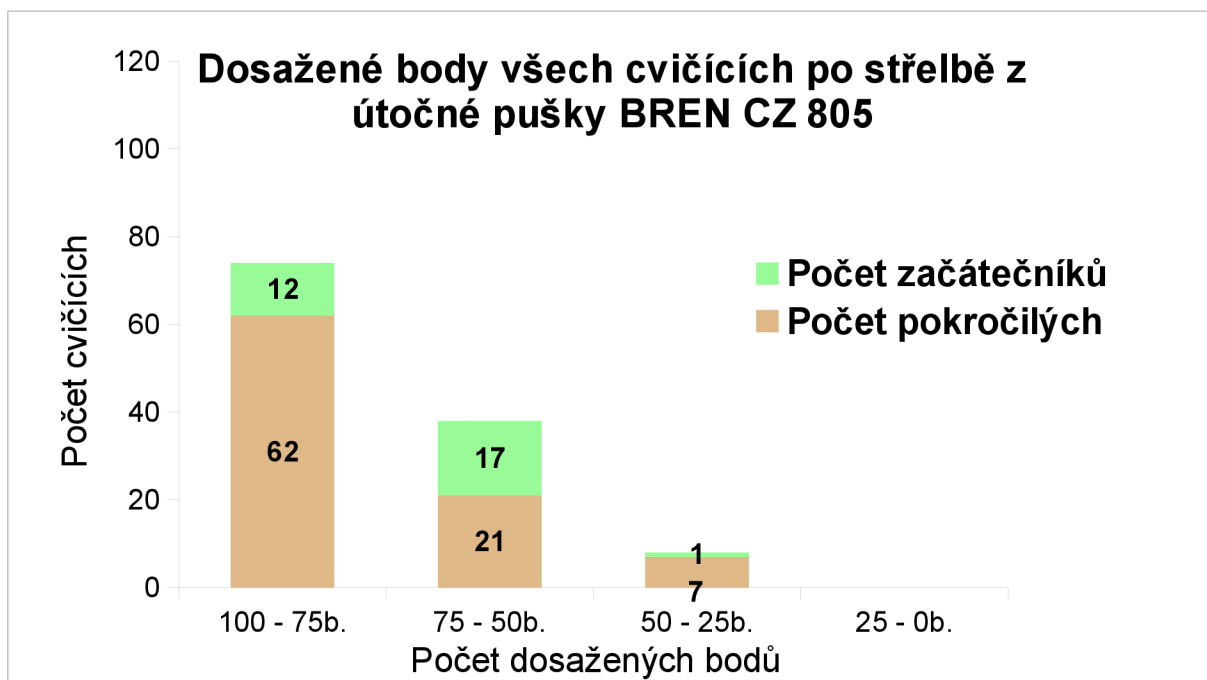

Obrázek 21 Procentuální vyjádření úrovně gramotnosti začínajících cvičících v oblasti manipulace s útočnou puškou BREN CZ 805

Vyučovací jednotka 7

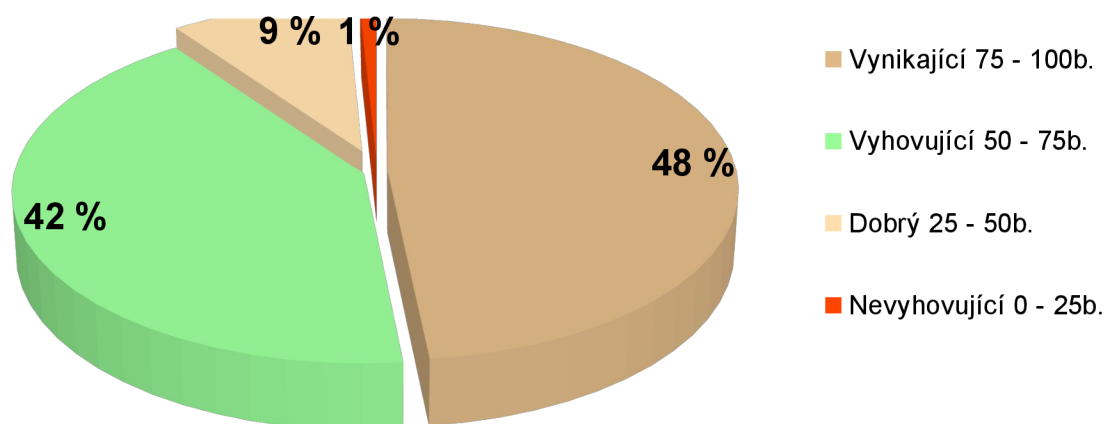

Obrázek 22 Grafické vyhodnocení získaných bodů všech cvičících po střelbě z pistole CZ 75 SP – 01 Phantom na terč č. 4 s kruhy ve vzdálenosti 10 – ti metrů.

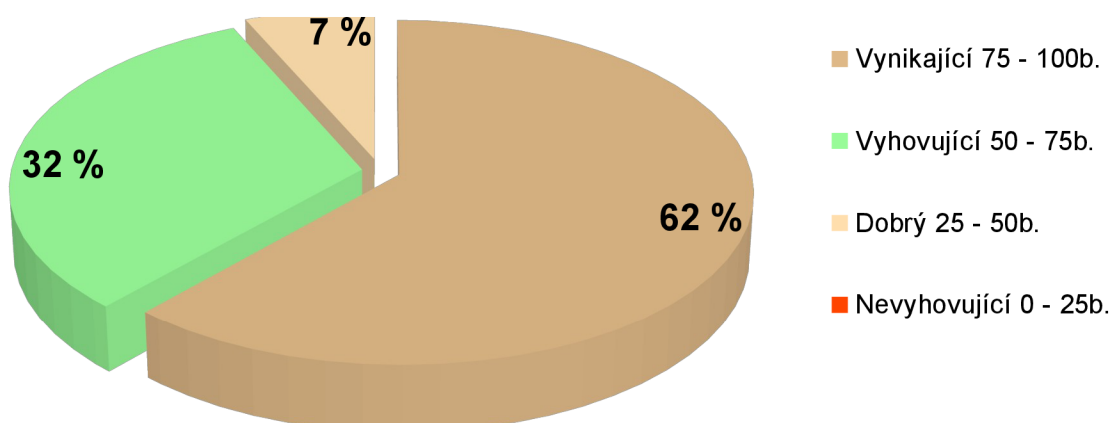
Obrázek 23 Grafické vyhodnocení získaných bodů všech cvičících po střelbě z útočné pušky BREN CZ 805 na terč č. 4 s kruhy ve vzdálenosti 25 – ti metrů.

Vyhodnocení všech cvičících po střelbě z pistole CZ 75 SP - 01 Phantom

Obrázek 24 Procentuální vyjádření úspěšnosti všech cvičících po střelbě z pistole CZ 75 SP – 01 Phantom na terč č. 4 s kruhy ve vzdálenosti 10 – ti metrů.

Vyhodnocení všech cvičících po střelbě z útočné pušky BREN CZ 805

Obrázek 25 Procentuální vyjádření úspěšnosti všech cvičících po střelbě z útočné pušky BREN CZ 805 na terč č. 4 s kruhy ve vzdálenosti 25 – ti metrů.

5 DISKUZE

Abych zjistil, zda se dá využít didaktika a samotné taxonomie využít v oblasti střeleckého výcviku v Armádě České republiky, musel jsem provést didaktickou analýzu střelecké příručky pro instruktory, postupů a metod ve střeleckém výcviku samotném. Doposud tato metoda nebyla použita, a tak nebylo možné zjistit, zda využitím didaktiky docílíme lepších výsledků v teoretické i praktické části vzdělávání gramotnosti a nauce střeleckého výcviku.

Z hlediska posouzení úrovně znalosti BOZP týkající se manipulace se zbraněmi, pohybu na střelnici a střelby samotné, můžeme usoudit, že velká většina cvičících obou skupin (pokročilý, začátečníci) dosáhla vynikajících výsledků. Cvičící absolvovali 240 minut nauky o dvou typech zbraní - pistole CZ 75 SP – 01 Phantom, útočná puška BREN CZ 805, se kterými později vykonávali manipulaci a samotnou střelbu. Po přezkoušení teoretických znalostí obou skupin cvičících jsem zaznamenal vynikající znalosti obou typů zbraní u pokročilých cvičících, ale začínající cvičící lépe ovládli teoretické znalosti o pistoli CZ 75 SP – 01 Phantom, která disponuje méně prvky a její stavba je jednodušší než útočná puška BREN CZ 805. Důležitým faktorem pro střelbu z pistole CZ 75 SP – 01 Phantom je 7 základních klíčových kompetencí úspěšné střelby. Z dosažených výsledků pokročilých cvičících lze vyčíst vynikající úspěšnost 60%, kdežto u začínajících cvičících převažovala vyhovující úspěšnost s 43%. Jakmile se cvičící obou skupin seznámili s teoretickou částí, která je nezbytná pro střelecký výcvik, následovala samotná manipulace s oběma typy zbraní. Lepších výsledků manipulace u obou typů zbraní dosáhla skupina pokročilých, jejichž výsledky se pohybovaly na úrovních vynikající a vyhovující přibližně stejnými procenty. Nedostatečná automatizace gramotnosti manipulace se zbraněmi ve skupině začínajících cvičících ukázala vyšší procento na dobré úrovni, oproti zkušenějším cvičícím. Na závěr tematického celku obě skupiny cvičících absolvovali samotnou střelbu z výše uvedených zbraní. Střelbu vedly na terč č. 4 s kruhy ve vzdálenosti 10 – ti metrů z pistole CZ 75 SP – 01 Phantom a 25 – ti metrů z útočné pušky BREN CZ 805. Po střelbě všech jednotlivců byly sečteny body, které jsou znázorněny na obrázku 23, 24. Obě skupiny cvičících dosáhly lepších výsledků ve střelbě z útočné pušky BREN CZ 805 v bodovém dosažení 50 – 100 bodů. Střelecký výkon začínajících cvičících nebyl ani u jednoho jednotlivce pod hranici 25 bodů. V závěru všichni cvičící dosáhli kvalitnějších výsledků střelby z útočné pušky BREN CZ 805.

6 ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce bylo využití didaktiky a samotných taxonomií ve střeleckém výcviku Armády České republiky a její možný přínos pro zkvalitnění a zvýšení efektivity ve vzdělávání příslušníků AČR v této problematice.

Výsledky mé práce ukázaly, že skupina začínajících cvičících projevila v teoretické přípravě vysokou úroveň odbornosti. Ta se promítla v praktické ukázce samotného výcviku, kde se zamezilo výskytu nepřesných návyků při střelbě, které mohli získat opakovaným procvičováním manipulace a střelby se zbraní v minulosti. Při výcviku pokročilých cvičících byl v minulosti zjištěn nedostatečný důraz na výuku 7 klíčových kompetencí pro úspěšnou střelbu z pistole, proto použití didaktiky a samotných taxonomií u této skupiny zvýšila kvalitu střeleckého výcviku ve všech jeho částech, což se projevilo v mém vyhodnocení výsledků.

Z tohoto důvodu se domnívám, že aplikace didaktiky pro střelecký výcvik mělo pozitivní využití, vedlo ke zkvalitnění výcviku, zvýšila se teoretická odbornost a celková gramotnost se zbraní, která vede ke zlepšení přípravy pro činnost služby příslušníků Armády České republiky.

LITERATURA

BEDNAŘÍKOVÁ, I. Kapitoly z andragogiky 1, 2. vyd. Olomouc: UP Olomouc, 2006 ISBN 80-244-1355-8

ČERNÝ, Pavel a Michal GOETZ. Manuál obranné střelby. Praha: Grada, 2004, 224 s. ISBN 978-80-247-0739-6.

ČERNÝ, Pavel, Ondřej DUŠEK a Václav VINDUŠKA. Manuál obranné střelby. Praha: Grada, 2013, 320 s. ISBN 978-80-247-4427-8

ČESKO. fragment #f2300337 zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu a o změně zákona č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o zbraních). In: Zákony pro lidi.cz [online]. © AION CS 2010-2020 [cit. 13. 8. 2020]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-119#f2300337>

FAKTOR Z., Zbraně pro sebeobranu, Magnet-Press, Havlíčkův Brod, 1995, 155s

KALHOUS, Z., OBST, O. a kol. Školní didaktika. 2. vyd. Praha: Portál, 2009, 447 s. ISBN 978-80-7367-571-4

KOHOUT, K., Základy obecné pedagogiky. 1. vyd. Praha: Vysoká škola J. A. Komenského, 2002, 148 s. ISBN 80-7048-043-2

MACURA, E. REPKA, P. Pracovní sešit střelecké přípravy – právní normy, teorie střelby, nauka o zbraní. Praha: MV ČR, 2004. ISBN neuvedeno

Ministerstvo vnitra České republiky: Zbraně podléhající zákonu o zbraních a podmínky jejich nabývání a držení. W [ww.mvcr.cz](http://www.mvcr.cz) [online]. 2018 [cit. 2018-03-25]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/zbrane-podlehajici-zakonu-o-zbranich-a-podminky-jejichnabyvani-a-drzeni.aspx>. (13

MUŽÍK, J. Didaktika profesního vzdělávání dospělých. Plzeň: Fraus, 2005, 202 s. ISBN 80-7238-220-9

PRŮCHA, J. Přehled pedagogiky. Praha: Portál, 2000, 269 s. ISBN 80-7178-399-4

Příprava příslušníků AČR. Vyškov: Správa doktrín ŘeVD, 2007, str. 31

Příručka pro instruktory střelecké přípravy. Vyškov: Odbor doktrín VeV – VA 2013

SKALKA, J. a kol. Základy pedagogiky dospělých. Praha, Státní pedagogické nakladatelství, 1989, 258 s. ISBN 80-04-21636-6

ŠÍCHO, Zdeněk., Střelecká příprava, Institut výchovy ÚCS, FMZO-Ústřední celní správa, Reprografické středisko, 1988, 93s.

VACEK, Václav., IPSC přednáškový materiál, 2009, 36s.

WILLS, Chuck. Ilustrované dějiny zbraní. Bratislava: Perfekt, a.s., 2007. ISBN 978-80- 8046-373-1.